

NL

BETREKKINGEN TUSSEN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE NATIONALE PARLEMENTEN IN DE EU JAARVERSLAG 2018

PARLEMENTEN IN DE EUROPESE UNIE

De werking van de Unie is gegrond op de representatieve democratie.

751 MEPs

De lidstaten worden in de Europese Raad vertegenwoordigd door hun staatshoofd of hun regeringsleider en in de Raad door hun regering, die zelf democratische verantwoordelijkheid verschuldigd zijn aan hun nationaal parlement of aan hun burgers.

De burgers worden op het niveau van de Unie rechtstreeks vertegenwoordigd in het Europees Parlement.

De nationale parlementen dragen actief bij tot de goede werking van de Unie...

...door zich door de instellingen van de Unie te laten informeren en door zich ontwerpen van wetgevingshandelingen van de Unie te laten toezenden

...door erop toe te zien dat het beginsel van subsidiariteit wordt geëerbiedigd

...door deel te nemen aan de mechanismen voor de evaluatie van de uitvoering van het beleid van de Unie in de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht en door betrokken te worden bij het politiek toezicht op Europol en de evaluatie van de activiteiten van Eurojust

...door deel te nemen aan de procedures voor de herziening van de Verdragen

...door zich in kennis te laten stellen van verzoeken om toetreding tot de Unie

...door deel te nemen aan de interparlementaire samenwerking tussen de nationale parlementen en het Europees Parlement

Het Europees Parlement en de nationale parlementen bepalen samen hoe ze binnen de Unie een efficiënte en een regelmatige samenwerking tussen de verschillende parlementen kunnen organiseren en stimuleren..

Een conferentie van parlementaire commissies voor Europese Zaken kan iedere door haar passend geachte bijdrage ter attentie van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie leveren. Deze conferentie bevordert ook de uitwisseling van informatie en beste praktijken tussen de nationale parlementen en het Europees Parlement.

Jaarverslag 2018

**Betrekkingen tussen het Europees Parlement
en de nationale parlementen in de EU**

Dit is een publicatie van het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen van het Europees Parlement, dat deel uitmaakt van het directoraat-generaal Presidium van het Europees Parlement.

Katrin RUHRMANN

Directeur

katrin.ruhrmann@europarl.europa.eu

Jesús GÓMEZ

Afdelingshoofd, afdeling Wetgevingsdialoog

jesus.gomez@europarl.europa.eu

Pekka NURMINEN

Afdelingshoofd, afdeling Institutionele Samenwerking

pekka.nurminen@europarl.europa.eu

Manuscript voltooid door:

Zsuzsanna BALÁZS

Administrateur, afdeling Wetgevingsdialoog

zsuzsanna.balazs@europarl.europa.eu

Hanneke WESTERBAAN

Administrateur, afdeling Wetgevingsdialoog

hanneke.westerbaan@europarl.europa.eu

Manuscript afgesloten op 30 april 2019.

relnatparl@ep.europa.eu

<http://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/home.html>

Alle foto's en illustraties © European Union, 2019, tenzij anders vermeld.

JAARVERSLAG 2018

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD DOOR DE VICEVOORZITTERS VAN HET EUROPEES PARLEMENT BEVOEGD VOOR DE BETREKKINGEN MET DE NATIONALE PARLEMENTEN VAN DE EU-LIDSTATEN	8
1. INSTITUTIONELE INTERPARLEMENTAIRE ORGANEN	16
1.1. Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden (Cosac)	16
1.2. Conferentie van voorzitters van de parlementen van de EU (EUSC)	18
2. INTERPARLEMENTAIRE CONFERENTIES (IPC'S)	20
2.1. Europese Parlementaire Week, de interparlementaire conferentie over stabiliteit, economische coördinatie en bestuur in de Europese Unie (IPC SECG) en de Conferentie over het Europees semester	20
2.2. Interparlementaire Conferentie voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (IPC GBVB/GVDB)	22
3. INTERPARLEMENTAIRE CONTROLE EN EVALUATIE OP HET GEBIED VAN VRIJHEID, VEILIGHEID EN RECHT	24
3.1. Gezamenlijke parlementaire controle van Europol: een innovatieve institutionele opzet voor parlementaire controle	24
3.2. Het Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust)	26
4. INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIEVERGADERINGEN	27
4.1. Interparlementaire commissievergaderingen (ICM's)	27
4.2. Interparlementaire samenwerking op het gebied van extern optreden van de EU	29
4.3. Bilaterale bezoeken van nationale parlementen aan het Europees Parlement	31
4.4. Gebruik van videoconferenties voor bilaterale uitwisseling	32
5. SAMENWERKING MET DE NATIONALE PARLEMENTEN IN DE EU OP HET GEBIED VAN WETGEVING	34
5.1. Het systeem voor vroegtijdige waarschuwing en Protocol nr. 2 bij het Verdrag van Lissabon	34
5.2. Taskforce inzake subsidiariteit, evenredigheid en minder en efficiënter optreden	37
5.3. Informele politieke dialoog en Protocol nr. 1 bij het VWEU	38
6. NETWERKEN EN UITWISSELING VAN INFORMATIE	39
6.1. Interparlementaire uitwisseling van EU-informatie (IPEX)	39
6.2. Europees Centrum voor parlementair onderzoek en documentatie (ECPOD)	40
6.3. Netwerk van vertegenwoordigers van de nationale parlementen in de EU in Brussel	41
6.4. Studiedagen voor personeel	42
7. TOOLS EN ONDERSTEUNINGSACTIVITEITEN	43
7.1. CONNECT	43
7.2. Register van corresponderende commissies (CorCom)	43
7.3. Steunprogramma voor het parlement van het voorzitterschap	44
7.4. Publicaties van het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen	45

8. HET DIRECTORAAT BETREKKINGEN MET DE NATIONALE PARLEMENTEN	46
9. BIJLAGEN	47
BIJLAGE I: Cosac-vergaderingen – Onderwerpen en hoofdsprekers 2018	47
BIJLAGE II: Interparlementaire vergaderingen georganiseerd door de commissies van het Europees Parlement in Brussel in 2018	48
BIJLAGE III: Bezoeken van de nationale parlementen in de EU aan het Europees Parlement (inclusief videoconferenties) in 2018	50
BIJLAGE IV: Gegevens inzake het systeem voor vroegtijdige waarschuwing	57
BIJLAGE V: Bijdragen uit hoofde van Protocol nr. 1 – Informele politieke dialoog	59
BIJLAGE VI: Europees Centrum voor parlementair onderzoek en documentatie (ECPOD)	61

NL

BETREKKINGEN TUSSEN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE NATIONALE PARLEMENTEN IN DE EU JAARVERSLAG 2018

Voorwoord door de vicevoorzitters van het Europees Parlement bevoegd voor de betrekkingen met de nationale parlementen van de EU-lidstaten

2019 markeert voor het Europees Parlement een jaar van verandering. De achtste zittingsperiode loopt op haar einde en in juli wordt, na de Europese verkiezingen, een nieuw Europees Parlement geïnstalleerd. Tijdens de huidige zittingsperiode (2014-2019) hebben de betrekkingen met nationale parlementen zich verder ontwikkeld en zijn deze geïntensifieerd. Nationale parlementen en het Europees Parlement hebben samen over vele belangrijke politieke ontwikkelingen gedebatteerd. Er zijn nieuwe vormen van samenwerking tot stand gebracht en bestaande samenwerkingsverbanden zijn verder uitgebouwd.

In dit jaarlijkse activiteitenverslag van het directoraat voor betrekkingen met nationale parlementen wordt een overzicht gegeven van alle activiteiten en ontwikkelingen op het gebied van interparlementaire samenwerking met nationale parlementen in 2018. Bij deze samenwerking waren naast het Europees Parlement 41 nationale parlementen en kamers in de 28 lidstaten betrokken.

De brexit, de EU begroting, migratie, veiligheid, buitenlands en defensiebeleid, de economische en monetaire unie, gegevensbescherming, de toekomst van voedsel en de landbouw en de Europese verkiezingen – het zijn allemaal onderwerpen die aan de orde zijn gekomen tijdens interparlementaire bijeenkomsten. Uitwisseling tussen leden van parlementen in de hele EU is van cruciaal belang voor het wederzijds begrip van zorgen en uitdagingen en noodzakelijk om nationale en Europese perspectieven ten aanzien van verschillende onderwerpen aan elkaar te koppelen en tot gezamenlijke oplossingen te komen.

Vicevoorzitter Mairead McGuinness en vicevoorzitter Bogusław Liberadzki © EU-EP

In overeenstemming met het Verdrag van Lissabon hebben nationale parlementen bovendien, samen met het Europees Parlement, controle- en toezichtstaken gekregen op het gebied van justitie en binnenlandse zaken, met name ten aanzien van Europol en Eurojust. De werkzaamheden van de in 2017 opgerichte Gezamenlijke Parlementaire Controlegroep voor Europol (JPSG)

markeerde een belangrijke nieuwe ontwikkeling in de interparlementaire samenwerking. De belangrijkste taak van deze werkgroep is het politieke toezicht op de activiteiten van Europol bij de uitvoering van haar missie, in een tijd waarin de rol van Europol bij de bestrijding van terrorisme en georganiseerde misdaad steeds belangrijker is geworden.

Nationale parlementen hebben aangegeven graag in een vroeg stadium betrokken te willen worden bij de debatten over ontwerpwetgeving. Waar mogelijk werd met deze wens rekening gehouden bij de interparlementaire commissievergaderingen en in het kader van bilaterale uitwisseling. Deze dialoog kan inzicht verschaffen in de vraag hoe wetgevingsinitiatieven zullen uitpakken en wat het effect in de lidstaten zal zijn. De dialoog stelt nationale parlementen bovendien in staat om hun regeringen, die in de Raad als medewetgever optreden, beter te controleren.

De Europese Unie heeft ons continent stabiliteit en voorspoed gebracht. Toch stonden de Europese waarden van democratie, de rechtsstaat en de vrijheid van pers in 2018 meer dan ooit onder druk, zowel binnen als buiten de Europese Unie. Het is van groot belang dat nationale parlementen en het Europees Parlement zich gezamenlijk inzetten voor de bescherming van de gemeenschappelijke Europese waarden en voor een goed-functionerende democratie.

In 2019 is het tien jaar geleden dat het Verdrag van Lissabon, het zogeheten “Verdrag van Parlementen”, in werking trad. Het Verdrag van Lissabon heeft inderdaad een fundamentele verandering in de interparlementaire samenwerking binnen de EU teweeg gebracht, en het heeft nationale parlementen op Europees niveau een rol gegeven. Via het subsidiariteitscontrolemechanisme en de informele politieke dialoog hebben nationale parlementen nu, onafhankelijk van hun regeringen, een stem in Europese wetgeving.

Samenwerking tussen nationale parlementen en het Europees Parlement is de afgelopen jaren steeds belangrijker geworden. Er is sprake van steeds nauwere samenwerking op steeds meer terreinen. We zijn het misschien niet overal over eens, maar alle debatten met onze collega’s in nationale parlementen worden gekenmerkt door wederzijds respect en een sterke politieke wil om tot een constructieve dialoog te komen. We zullen deze dialoog in de toekomst voortzetten en onze werkwijzen verder ontwikkelen.

De leden van zowel nationale parlementen als de leden van het Europees Parlement worden rechtstreeks gekozen. Samen vertegenwoordigen wij de burgers van de Europese Unie. Het is onze gemeenschappelijke taak om burgers aan te sporen actief deel te nemen aan het democratische leven en om hun stem te laten horen in regionale, nationale en Europese verkiezingen.

In juli 2019 gaat een nieuwe parlementaire zittingsperiode van start. De verkiezing van een nieuwe voorzitter van de Commissie en het bereiken van overeenstemming over het politieke programma van de volgende Europese Commissie zullen bepalend zijn voor de belangrijkste politieke prioriteiten van de nieuwe zittingsperiode.

De komende vijf jaar zijn voor de Europese Unie cruciaal. Om de toekomstige uitdagingen het hoofd te bieden, zullen interparlementair debat en samenwerking nog belangrijker worden. We moedigen alle partijen aan om zich voor deze interparlementaire samenwerking te blijven inzetten en de komende vijf jaar betrokken te blijven bij deze dialoog.

Mairead McGuinness
Vicevoorzitter

Bogusław Liberadzki
Vicevoorzitter

Belangrijke ontwikkelingen en onderwerpen op de interparlementaire agenda van 2018

De interparlementaire samenwerking heeft in 2018 een hoge vlucht genomen. Dit bleek onder meer uit de intensieve werkzaamheden van het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen (hierna "het Directoraat" genoemd). Er werden gedurende het jaar talrijke interparlementaire conferenties, bijeenkomsten en debatten georganiseerd en er vond een ongekend hoog aantal bilaterale bezoeken plaats. Het Directoraat werkte opnieuw nauw samen met andere diensten van het Europees Parlement en heeft een aantal bijeenkomsten georganiseerd tussen het bestuur van nationale parlementen en het EP. Deze bijeenkomsten hadden betrekking op gebieden van gemeenschappelijk belang en hadden ten doel om op deze gebieden nauwere banden en netwerken tot stand te brengen tussen medewerkers.

Deze werkzaamheden werden verricht onder de politieke leiding van dhr. Antonio Tajani, Voorzitter van het EP, mevr. Mairead McGuinness en dhr. Bogusław Liberadzki, de twee vicevoorzitters die verantwoordelijk zijn voor de betrekkingen met de nationale parlementen, en mevr. Danuta Hübner, voorzitter van de Commissie constitutionele zaken (AFCO). De werkzaamheden werden bovendien ondersteund door de commissies, de fracties en de desbetreffende politieke organen van het EP (de Conferentie van voorzitters en de Conferentie van commissievoorzitters).

In 2018 zagen we steeds meer samenhang waar het de thema's van de interparlementaire debatten betrof. Een aantal onderwerpen kwam in vrijwel alle interparlementaire fora ter sprake, zoals de brexit en het meerjarig financieel kader van de EU. Ook het cohesiebeleid, de Westelijke Balkan en het nabuurschapsbeleid van de EU werden veelvuldig besproken, niet in het minst omdat deze onderwerpen tot de prioriteiten van de EU-voorzitterschappen in 2018 behoorden.

Nationale parlementen in de EU hebben in 2018 eveneens een aanzienlijke bijdrage geleverd aan belangrijke politieke en wetgevingsdebatten. Dit gebeurde hoofdzakelijk in interparlementaire commissievergaderingen, maar ook tijdens bilaterale bezoeken en vergaderingen met rapporteurs van het Europees Parlement.

Nationale parlementen waren steeds betrokken bij het politieke, wetgevings- en institutionele debat over Europese kwesties. Een van de grootste verdiensten van het interparlementaire debat is het feit dat het nationale parlementen in staat stelt verder te kijken dan nationale agenda's en dat leden van parlementen in de hele Europese Unie met elkaar van gedachten wisselen. Dit zorgt er ook voor dat het Europese debat naar de lidstaten en hun burgers wordt gebracht. De brexit en het meerjarig financieel kader zijn in het politieke debat voortdurend onderwerpen van gesprek geweest. Ook de Europese verkiezingen waren in 2018 uitgebreid onderwerp van discussie. Het doel was om burgers aan te sporen actief deel te nemen aan het democratische leven en om bij regionale, nationale en Europese verkiezingen te gaan stemmen.

1. De bijdrage van nationale parlementen aan het debat tijdens de onderhandelingen over de brexit

De onderhandelingen over de terugtrekking van het VK uit de EU zijn in 2018 in vele interparlementaire fora en bilaterale vergaderingen onderwerp van gesprek geweest. Het Europees Parlement zal een belangrijke rol in het brexit-proces spelen, aangezien het, samen met het Parlement van het VK, het enige Parlement is dat over de terugtrekkingsovereenkomst zal stemmen. In overeenstemming met artikel 50 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) moet het EP instemmen met iedere eventuele terugtrekkingsovereenkomst.

De Conferentie van voorzitters van de parlementen van de Europese Unie (EUSC) besprak de brexit in april 2018 in Tallinn in het kader van een debat over de toekomst van Europa. De parlementsvoorzitters benadrukten het belang van een ordelijke terugtrekking van het VK uit de

EU. In de conclusies werd onderstreept dat rekening moet worden gehouden met de rechten van de EU-burgers in het Verenigd Koninkrijk en de rechten van Britse burgers in de EU. Daarnaast werden de financiële regelingen en de unieke situatie van Ierland als prioriteiten tijdens het onderhandelingsproces aangeduid. De parlementsvoorzitters riepen er eveneens toe op om tijdens de onderhandelingen de eenheid van de EU 27 te bewaren.

Tijdens de plenaire vergadering van de Conferentie van in communautaire aangelegenheden gespecialiseerde organen (Cosac) in Wenen in november 2018 was één sessie gewijd aan een debat over de brexit. De Cosac benadrukte tijdens haar bijdrage dat de staats- en regeringshoofden van de EU het volledige vertrouwen hadden in Michel Banier als hoofdonderhandelaar van de EU en dat zij vastberaden waren om zich niet uit elkaar te laten spelen. De Cosac benadrukte eveneens dat de integriteit van de interne markt en de bevoegdheid van het Hof van Justitie van de Europese Unie over de beginselen van de interne markt in stand moeten worden gehouden. Bovendien wees zij op de noodzaak van solidariteit ten aanzien van Ierland en het belang van interparlementaire samenwerking met het Verenigd Koninkrijk na de brexit. De manieren voor de toekomstige interparlementaire samenwerking met het VK zullen evenwel pas worden onderzocht wanneer de toekomstige betrekkingen tussen de EU en het VK bekend zijn.

De Commissie constitutionele zaken (AFCO) organiseerde bovendien een interparlementaire commissievergadering over de toekomst van Europa, inclusief de brexit en andere EP-commissies organiseerden openbare hoorzittingen om het effect van de brexit op hun respectieve beleidsterreinen te onderzoeken. De interparlementaire commissievergaderingen vormden een belangrijk middel om de nationale parlementen in de EU op de hoogte te houden van de stand van zaken in de terugtrekkingsprocedure van het VK.

De brexit kwam ook geregeld ter sprake tijdens bilaterale bezoeken van nationale parlementen aan het Europees Parlement, in het bijzonder tijdens bezoeken van Britse parlementsleden, maar ook tijdens ontmoetingen tussen parlementsvoorzitters, commissies en leden van andere parlementen met leden van het Europees Parlement, met name de brexitcoördinator van het EP, Guy Verhofstadt, en andere leden van de EP-stuurgroep voor de brexit.

2. Gedachtewisseling over het nieuwe meerjarig financieel kader (MFK)

Een ander belangrijk punt van zorg dat in 2018 in verschillende fora en vergaderingen door nationale parlementen en het EP werd besproken, was de toekomstige financiering van de EU. Er vonden, vaak controversiële, discussies plaats over de vraag welke beleidsterreinen in de toekomstige EU-begroting prioriteit zouden moeten krijgen, en hoe moet worden omgegaan met een groeiend aantal EU-taken in een tijd dat de EU-begroting waarschijnlijk zal worden verlaagd als gevolg van de terugtrekking van het VK.

Leden van nationale parlementen stelden de kwestie in februari 2018 aan de orde tijdens de Europese parlementaire week. De commissaris voor Begroting en Personeelszaken, dhr. Günther H. Oettinger, sprak hen hier toe, kort voor de presentatie door de Commissie van haar nieuwe voorstel over het volgende meerjarig financieel kader (2021-2027)¹ in mei 2018. Hij onderstreepte dat de nieuwe taken van de EU en de uitdagingen waar zij zich voor gesteld ziet, zoals migratie, terrorismebestrijding, en interne en externe veiligheid, eveneens terug te zien moeten zijn in de EU-begroting. Dit waren, volgens de commissaris, gebieden waar het EU-optreden een

¹ Het Europees Parlement heeft zijn tussentijds verslag over het MFK 2021-2027 op 14 november 2018 goedgekeurd (Resolutie van het Europees Parlement van 14 november 2018 over het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027 – Standpunt van het Parlement met betrekking tot een akkoord). In deze resolutie worden de prioriteiten van het EP voor het volgende MFK beschreven, inclusief expliciete cijfers voor de MFK-plafonds en voor elk van de sectorspecifieke programma's voor de periode 2021-2027, naast wijzigingen op de door de Europese Commissie ingediende ontwerpcontracthandelingen. De besprekingen over het MFK worden na de Europese verkiezingen in het nieuwe Europees Parlement hervat.

toegevoegde waarde zou bieden. De commissaris herinnerde er echter ook aan dat de brexit tot een verlaging van de EU-begroting zal leiden.

De EUSC van april 2018 heeft kennis genomen van de Commissievoorstellen en de hoop uitgesproken dat de EU-instellingen erin zouden slagen vooruitgang te boeken bij de onderhandelingen. De Cosac-bijeenkomst in Sofia, in juni 2018, was gedeeltelijk gewijd aan het cohesiebeleid, en het vergde moeilijke onderhandelingen om overeenstemming te bereiken over de tekst van de Cosac-bijdrage.

3. Gezamenlijke Parlementaire Controlegroep voor Europol (JPSG): een nieuwe dimensie van interparlementaire controle

De oprichting van de JPSG voor Europol markeerde de totstandkoming van een nieuwe vorm van interparlementaire samenwerking. Voor het eerst zouden nationale parlementen van EU-lidstaten en het Europees Parlement gezamenlijk controle en toezicht uitvoeren ten aanzien van een agentschap van de EU.

De debatten over doeltreffende politie en justitie samenwerking, met inbegrip van de tijdige uitwisseling van informatie tussen de nationale overheden via Europol en Eurojust, bevestigden het belang en de urgentie van het afronden van de besprekingen inzake de praktische uitwerking van de parlementaire controle van Europol.

De JPSG bereikte tijdens haar tweede bijeenkomst, die op 18 en 19 maart 2019 plaatsvond in Sofia, overeenstemming over haar werkwijzen en ook stelde zij haar reglement vast. Na de vaststelling van het reglement kon de JPSG haar aandacht verleggen van procedurele naar inhoudelijke zaken. De eerste vergadering onder het nieuwe reglement, i.e. de derde JPSG-vergadering, vond op 24 en 25 september 2018 in Brussel plaats.

In overeenstemming met haar taken en bevoegdheden, die zijn vastgelegd in de Europol-verordening², hield de JPSG een gedachtewisseling over het meerjarig werkprogramma van Europol voor de periode 2019-2021. De voorzitter van de raad van bestuur van Europol en de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming waren eveneens bij de JPSG-besprekingen aanwezig. Er werden tal van onderwerpen besproken, onder meer de vraag hoe illegale online-inhoud kan worden aangepakt, cyberveiligheid en de bestrijding van terrorisme en georganiseerde criminaliteit.

4. Interparlementaire debatten over migratie

Ook in 2018 stond migratie centraal in het EU-beleid en in interparlementaire debatten. De EU streeft ernaar een veelomvattende en doeltreffende benadering tot stand te brengen, die zowel interne als externe maatregelen omvat. Het EP heeft er herhaaldelijk op gewezen dat het redden van mensenlevens altijd voorop moet staan, en herinnerde daarbij aan het beginsel van solidariteit en de eerlijke verdeling van verantwoordelijkheid op het gebied van migratie.

De EUSC wees er in Tallinn op dat het EU-migratiebeleid gebaseerd moet zijn op de krachtige bescherming van de buitengrenzen en gericht moet zijn op de aanpak van de onderliggende oorzaken van migratie in de landen van herkomst, met name in Afrika, en moet worden aangevuld met een EU-plan voor dat continent. Wat betreft het beheer van vluchtelingenstromen waren de parlementsvoorzitters van mening dat de hervorming van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel van essentieel belang was en onderstreepten zij dat de EU actief moet bijdragen

² Verordening (EU) 2016/794 van het Europees Parlement en de Raad van 11 mei 2016 betreffende het Agentschap van de Europese Unie voor samenwerking op het gebied van rechtshandhaving (Europol) en tot vervanging en intrekking van de Besluiten 2009/371/JBZ, 2009/934/JBZ, 2009/935/JBZ, 2009/936/JBZ en 2009/968/JBZ van de Raad (PB L 135 van 24.5.2016, blz. 53).

aan conflictoplossing in de naburige regio's. Zo kan zij mensenlevens helpen redden en de migratiedruk en irreguliere migratie terugdringen.

De Cosac debatteerde over veiligheid en de bestrijding van illegale migratie tijdens haar bijeenkomst in Wenen. Zij nam hier aanbevelingen aan ter ondersteuning van een hervormd gemeenschappelijk Europees asielstelsel, inclusief een volwaardig EU-asielagentschap, op basis van een eerlijk evenwicht tussen verantwoordelijkheid en solidariteit. Ook benadrukte zij dat overnameovereenkomsten volledig en op niet-discriminerende wijze ten opzichte van alle EU-lidstaten moeten worden uitgevoerd.

5. De externe dimensie van EU-beleid

Veiligheid en defensie, en de permanente gestructureerde samenwerking van de EU (PESCO) stonden bij interparlementaire debatten eveneens hoog op de agenda. Deze onderwerpen werden besproken tijdens de Conferentie van de voorzitters van de parlementen van de EU (EUSC) in Tallinn, de Cosac en de interparlementaire conferentie voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB) en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB).

Tijdens de EUSC in Tallinn werd een volledige sessie gewijd aan de Europese veiligheid en defensie. De EU-parlementsvoorzitters bekrachtigden bij deze gelegenheid de leidende beginselen van de integrale Uniestrategie voor het buitenlands en veiligheidsbeleid, waarin de noodzaak van een sterker Europa worden benadrukt. Zij riepen de lidstaten op om nauwer samen te werken op veiligheids- en defensiegebied en om het GVDB te versterken, teneinde een gemeenschappelijke en geloofwaardige defensiecapaciteit te ontwikkelen die een aanvulling vormt op de capaciteit van de NAVO en waarbij de specifieke aard van het veiligheids- en defensiebeleid van bepaalde lidstaten wordt geëerbiedigd. De parlementsvoorzitters waren ingenomen met de lancering van het Europees Defensiefonds (EDF).

Zij onderstreepten eveneens dat de totstandbrenging van de PESCO de samenwerking op veiligheids- en defensiegebied versterkt tussen de lidstaten die nauw willen en kunnen samenwerken. Dit komt de capaciteit van de EU als internationale veiligheidspartner ten goede en draagt aldus bij tot de veiligheid van EU-burgers.

De Cosac verwelkomde de PESCO eveneens als een integraal onderdeel van het GVDB en als een manier om de Europese defensie te versterken en bij te dragen tot stabiliteit en veiligheid.

Tijdens de interparlementaire conferentie voor het GBVB en het GVDB in Wenen wisselden de deelnemers van gedachten over dit onderwerp. De discussie concentreerde zich op de goedkeuring van het gemeenschappelijk actieplan³ en de toegenomen noodzaak van toezicht door nationale parlementen in de EU en het EP op PESCO-projecten (17 zouden in 2018 beginnen en nog eens 17 in 2019). Ook zouden in het kader van militaire mobiliteit meer hybride projecten moeten worden bevorderd.

In veel interparlementaire debatten werd in 2018 aandacht besteed aan stabiliteit en welvaart in de Oostelijke en Zuidelijke nabuurschapsgebieden van de EU en met name op de Westelijke Balkan. De EUSC benadrukte dat uitbreiding een belangrijk beleidsonderdeel van de EU moet blijven en dat zij gebaseerd moet zijn op eerbiediging van de waarden van de EU, strikte naleving van de lidmaatschapscriteria en het beginsel van eigen verdiensten. De parlementsvoorzitters waarschuwden in het licht van de groeiende externe invloeden op de Westelijke Balkan eveneens dat het van zeer groot belang is dat de EU haar waarden en belangen in de regio blijft verdedigen.

³ Gezamenlijke mededeling aan het Europees Parlement en de Raad over het actieplan voor militaire mobiliteit (JOIN(2018)0005).

Tijdens haar bijeenkomsten in Sofia en Wenen sprak de Cosac nogmaals haar steun uit voor de ontwikkeling van een concreet EU-perspectief met meetbare resultaten voor de Westelijke Balkan, in overeenstemming met de afzonderlijke prestaties van de desbetreffende landen en gebaseerd op gemeenschappelijke waarden en beginselen.

6. De Europese verkiezingen, een sleutelmoment in de Europese democratie

De verkiezingen voor het Europees Parlement die van 23 tot en met 26 mei 2019 worden gehouden, zijn van zeer groot belang. Niet alleen voor de samenstelling en politieke koers van het nieuwe Europees Parlement en de verkiezing van de nieuwe voorzitter van de Commissie, maar ook voor de toekomstige politieke ontwikkelingen in Europa.

Zowel de EUSC als de Cosac hebben benadrukt dat actieve betrokkenheid van de burgers bij het politieke leven belangrijk is, met name via regionale, nationale en Europese verkiezingen. Nationale parlementen en het Europees Parlement hebben alle EU-burgers aangemoedigd om op alle niveaus gebruik te maken van hun democratische rechten, onder meer door hun stem uit te brengen bij de Europese verkiezingen.

Met het oog op de komende Europese verkiezingen heeft de Cosac haar waardering uitgesproken voor de inzet van de EU-instellingen om de democratische veerkracht in Europa te versterken. Openheid creëren over politieke advertenties online, de strijd tegen desinformatiecampagnes, betere regels voor de financiering van Europese politieke partijen en sterkere cyberbeveiliging zijn belangrijke maatregelen om nieuwe soorten bedreigingen voor vrije en eerlijke verkiezingen effectief tegen te gaan.

Het Europees Parlement heeft een institutionele voorlichtingscampagne gelanceerd om burgers bewust te maken van hun rechten en om hen aan te moedigen gebruik te maken van hun democratische rechten, inclusief het recht om te stemmen. Deze in 2019 gelanceerde campagne, getiteld *"This time I'm voting"*, steunt op de inzet en betrokkenheid van vrijwilligers die burgers aanmoedigen om zich in de Europese verkiezingen te verdiepen. Deze campagne werd in juli 2018 in Brussel gepresenteerd aan vertegenwoordigers van nationale parlementen.

7. Betere bescherming van persoonsgegevens in de EU

De algemene verordening gegevensbescherming (AVG)⁴, is slechts een van de vele voorbeelden van belangrijke EU-wetgeving waarover in 2018 intensief is gesproken met leden van nationale parlementen.

Op 15 mei 2018, aan de vooravond van de inwerkingtreding van het gegevensbeschermingspakket, heeft het EP leden van de nationale parlementen in de EU uitgenodigd voor een interparlementaire commissievergadering om de nieuwe wetgeving te bespreken. Daarbij ging het onder meer over de veiligheid van burgers en de rol van nationale parlementen bij de omzetting van deze nieuwe EU-verordening. Tijdens de zeer levendige debatten deelden parlementariërs hun zorgen over de tenuitvoerlegging van de AVG in hun lidstaten (bv. grote bedrijven versus kleine en middelgrote ondernemingen, het ontbreken van geharmoniseerde richtsnoeren) en wisselden zij optimale werkwijzen uit die in sommige landen reeds werden gehanteerd (bv. onestopshop, opleiding van personeel, gespecialiseerde websites). De parlementariërs bespraken aanbevelingen voor de toekomst, zoals de verdere ontwikkeling van veilige Europese algoritmen, toezicht op de

⁴ De AVG (Verordening (EU) 2016/679) is een verordening betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens. Deze verordening vormt een cruciale stap om de individuele grondrechten van de burger in het digitale tijdperk te versterken en de handel te vergemakkelijken dankzij minder ingewikkelde regels voor bedrijven en overheidsinstanties op de digitale eengemaakte markt.

uitvoering door de EU-instellingen, nauwe samenwerking met de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming en voltooiing van de goedkeuring van de e privacyrichtlijn.

Tijdens de interparlementaire commissievergadering hield EP-Voorzitter Antonio Tajani een toespraak over het belang van dit pakket voor de bescherming van de grondrechten van EU-burgers in het digitale tijdperk. Hij sprak zijn volledige steun voor het initiatief uit en noemde de inwerkingtreding van de verordening op 25 mei 2018 cruciaal voor de veiligheid van EU-burgers, zoals was gebleken uit het recente Facebook-Cambridge Analytica incident.

In dit verslag komen de volgende zaken aan de orde: de activiteiten van interparlementaire instellingen (hoofdstuk 1), interparlementaire conferenties (hoofdstuk 2), interparlementaire controle en evaluatie (hoofdstuk 3), interparlementaire vergaderingen (hoofdstuk 4), de wetgevingsdialoog (hoofdstuk 5), administratieve netwerken (hoofdstuk 6), en instrumenten voor interparlementaire samenwerking (hoofdstuk 7).

1. INSTITUTIONELE INTERPARLEMENTAIRE ORGANEN

1.1. Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden (Cosac)

De Cosac, de Conferentie van commissies voor Europese aangelegenheden, is in november 1989 in Parijs opgericht. Het unieke karakter van deze conferentie ligt in het feit dat dit het enige interparlementaire forum is dat in de Verdragen is opgenomen (Protocol nr. 1 inzake de rol van de nationale parlementen in de Europese Unie). Het nationale parlement van de lidstaat die het roulerend voorzitterschap van de Raad bekleedt, speelt een leidende rol bij het bepalen van de richting en de werkzaamheden van de Cosac. Het wordt ondersteund door een trojka van voorzitters, waarvan het Europees Parlement permanent deel uitmaakt. Het voorzitterschap kan vertrouwen op de organisatorische steun van een klein secretariaat dat wordt georganiseerd door het Europees Parlement en geleid door een gedetacheerde ambtenaar van een nationaal parlement ("permanent lid"). Zie www.ipex.eu.

In 2018 vond de Cosac, wat debatten en sfeer betreft, in een traditionelere setting plaats dan de twee voorgaande jaren, toen de conferentie werd gedomineerd door de brexit en de toekomst van de EU. Weliswaar hield zowel het Bulgaarse (eerste semester van 2018) als het Oostenrijkse (tweede semester van 2018) voorzitterschap de brexit op de agenda, maar beiden kozen daarnaast voor een reeks andere onderwerpen die verband hielden met de prioriteiten van hun voorzitterschap van de EU-Raad.

De voorzitter van de Commissie constitutionele zaken, mevr. Danuta Hübner, met de eerste vicevoorzitter van de Europese Commissie, dhr. Frans Timmermans (links), en de voorzitter van de Commissie Europese Zaken en toezicht op Europese Middelen van de Bulgaarse Nationale Vergadering, dhr. Kristian Vigenin (rechts), tijdens de LIX COSAC plenaire vergadering in Sofia © Bulgaarse Nationale Vergadering

De agenda van het Bulgaarse voorzitterschap was met name gericht op het uitbreidingsbeleid en de Westelijke Balkan, de Europese pijler van sociale rechten en het cohesiebeleid na 2020. Het Oostenrijkse voorzitterschap concentreerde zich op de brexit, klimaatbeleid en de energie-unie. Bij de debatten over de resultaten van het voorzitterschap werd echter veel aandacht besteed aan migratie en veiligheidsgerelateerde kwesties. De debatten hadden een open karakter en boden ruimte voor uiteenlopende meningen.

Ook de subsidiariteitskwestie was in 2018 een terugkerend onderwerp in de werkzaamheden van de Cosac. De taskforce inzake subsidiariteit, evenredigheid en minder en efficiënter optreden, ook wel de Timmermans taskforce genoemd, werd eind 2017 opgericht en voerde haar werkzaamheden gedurende de eerste helft van 2018 uit. Het Europees Parlement was hierbij niet betrokken (zie hoofdstuk 5.2). De werkzaamheden van de taskforce werden in de Cosac-vergaderingen besproken, alsook tijdens een werkgroepvergadering van de Cosac in Brussel in maart 2018, die door het Europees Parlement werd gefaciliteerd.

Het Europees Parlement sprak zich over subsidiariteit uit in twee resoluties op basis van EP-verslagen van dhr. Paulo Rangel⁵ en mevr. Mady Delvaux⁶ (zie hoofdstuk 5.1.3).

Het verslag van de taskforce van juli 2018 en de daaropvolgende mededeling van de Commissie⁷ van oktober 2018 werden met gemengde reacties ontvangen. Veel parlementen verwachtten praktische verbeteringen van het systeem voor vroegtijdige waarschuwing (zie hoofdstuk 5.1).

Tijdens de plenaire vergadering van de Cosac die van 18 tot 20 november 2018 in Wenen werd georganiseerd door het parlement van Oostenrijk, werd gedebatteerd over transparantie binnen de EU. In dit debat werd vooral ingegaan op de transparantie van de Raad van de Europese Unie in zijn functie van EU-wetgever.

De EP-delegatie in de Cosac heeft een open en constructief partnerschap opgezet en geconsolideerd met de parlementen van de EU-voorzitterschappen. Deze betrekkingen hebben geen formeel, maar wel een geregeld karakter, en ze zijn erop gericht gemeenschappelijke standpunten te vinden die ook aanvaardbaar zijn voor andere nationale parlementen in de EU.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2018:

- Consolidering van de betrekkingen van de EP-delegatie in de Cosac met de parlementen van de landen die het voorzitterschap van de Raad bekleden
- Intensievere Frans-Duitse samenwerking in de vorm van gezamenlijke standpunten en amendementen op de Cosac-bijdrage

5 Resolutie van het Europees Parlement van 19 april 2018 over de tenuitvoerlegging van de Verdragsbepalingen betreffende nationale parlementen (Aangenomen teksten, P8_TA(2018)0186).

6 [Resolutie van het Europees Parlement van 18 april 2018 over de Jaarverslagen 2015-2016 over subsidiariteit en evenredigheid](#) (Aangenomen teksten, P8_TA(2018)0120).

7 Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's van 23 oktober 2018 getiteld "Een grotere rol voor de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid bij de beleidsvorming van de EU" (COM(2018) 0703).

1.2. Conferentie van voorzitters van de parlementen van de EU (EUSC)

De jaarlijkse Conferentie van voorzitters van parlementen van de EU (EUSC) werd opgericht op basis van de in 2010 goedgekeurde richtsnoeren van Stockholm. Zij voorzien in één jaarlijkse vergadering die wordt georganiseerd door de lidstaat die het voorzitterschap bekleedt in het tweede semester van een bepaald jaar en die plaatsvindt tijdens het voorzitterschap in het voorjaar van het volgende jaar. De Conferentie neemt niet-bindende conclusies van het voorzitterschap aan. Het is ook haar taak om toe te zien op de coördinatie van interparlementaire EU-activiteiten.

De agenda van de EUSC wordt voorbereid door de vergadering van de secretarissen-generaal van de parlementen van de Europese Unie. Zie www.ipex.eu.

De jaarlijkse EUSC-vergadering werd op 23 en 24 april 2018 in Tallinn gehouden en voorgezeten door dhr. Eiki Nestor, voorzitter van de Riigikogu. De vergadering werd bijgewoond door vele voorzitters van de nationale parlementen in de EU. De onlangs gekozen voorzitter van de Bundestag, dhr. Wolfgang Schäuble, woonde voor het eerst een EUSC-vergadering bij. Het Europees Parlement werd vertegenwoordigd door Voorzitter Antonio Tajani en vicevoorzitter Bogusław Liberadzki.

Conferentie van voorzitters van de parlementen van de EU in Estland. Antonio Tajani, Voorzitter van het EP, ontmoet Eiki Nestor, voorzitter van de Riigikogu, het parlement van Estland © EU-EP

Voorzitter Tajani was tijdens de openingssessie de hoofdspreker. In zijn toespraak verwees hij naar een reeks plenaire EP-debatten over de toekomst van de EU, met staats- en regeringshoofden als belangrijkste sprekers. Hij sprak de wens uit om zoveel mogelijk Europese politieke actoren bij het debat over de toekomst van Europa te betrekken en drong aan op nauwere interparlementaire samenwerking. Wat het MFK betreft legde de EP-voorzitter de vraag op tafel of de discussies uitsluitend moeten gaan over de verdeling van de middelen of ook over de strategie van de Unie. Hij noemde migratie als een van de meest urgente uitdagingen voor de EU en kwam met het

idee voor een “Marshall Plan” voor Afrika. Wat de Europese defensie betreft benadrukte dhr. Tajani de noodzaak om een defensie-industrie en Europese markt te ontwikkelen, die zouden profiteren van de schaalvoordelen en meer interoperabiliteit voor defensie mogelijk zouden maken. Dhr. Tajani riep zijn collega’s op om burgers aan te moedigen bij de komende Europese verkiezingen te gaan stemmen.

Het Estse voorzitterschap, dat, in nauwe samenwerking met de parlementen van de trojka (Slowakije, Oostenrijk en het EP), verantwoordelijk was voor de voorbereiding van de EUSC-conclusies, presenteerde een tekst die bij acclamatie werd goedgekeurd.

Wat de toekomst van de EU betreft spraken de parlementsvoorzitters nogmaals hun steun voor de waarden waarop de EU is gebaseerd, zoals eerbiediging van de mensenrechten, vrijheid, democratie, de rechtsstaat en gelijkheid. Door middel van eenheid en solidariteit zou de EU sterker en veerkrachtiger worden. Er werd eveneens gedebatteerd over de brexit en het naderende MFK, net als over een migratiebeleid dat gebaseerd moet zijn op de krachtige bescherming van de buitengrenzen. De parlementsvoorzitters benadrukten dat de nadruk moet liggen op de aanpak ter plaatse van de onderliggende oorzaken van migratie, met name in Afrika, terwijl er daarnaast een EU-plan voor dat continent moet komen.

Wat betreft het belang van stabiliteit en welvaart in het Oostelijk en Zuidelijk nabuurschap van de EU, met name de Westelijke Balkan, benadrukten de parlementsvoorzitters dat uitbreiding een belangrijk beleidsonderdeel van de EU moet blijven. Zij wezen op de groeiende externe invloeden op de Westelijke Balkan en benadrukten dat het van zeer groot belang is dat de EU haar waarden en belangen in de regio blijft verdedigen.

Het was voor het eerst dat tijdens de EUSC een veiligheids- en defensiedebat werd gehouden. In hun conclusies benadrukten de parlementsvoorzitters dat de versterking van het gemeenschappelijke veiligheids- en defensiebeleid de EU moet helpen om een geloofwaardige gemeenschappelijke defensiecapaciteit te ontwikkelen die een aanvulling vormt op de capaciteit van de NAVO. Ze onderstreepten dat de stappen die moeten worden gezet om de samenwerking op defensiegebied te verbeteren, zoals de totstandbrenging van de PESCO, de capaciteit van de EU als internationale veiligheidspartner zou vergroten. Daarnaast pleitten zij voor nauwe samenwerking tussen de EU en de NAVO. De oprichting van het Europees Defensiefonds (EDF) werd eveneens verwelkomd en de lidstaten werden opgeroepen om hun defensie-inzet te verhogen, kosten te delen en middelen te bundelen.

De kwetsbaarheid voor cyberaanvallen en de noodzaak van een collectief antwoord hierop kwamen eveneens ter sprake en de parlementsvoorzitters toonden zich in dit verband verheugd over de goedkeuring door de Commissie van het cyberveiligheidspakket.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2018:

- In de EUSC-debatten lag de nadruk op de toekomst van de EU, veiligheid en defensie en het MFK
- Consolidering van de constructieve rol van het EP bij het vinden van compromissen in debatten over polariserende kwesties

2. INTERPARLEMENTAIRE CONFERENTIES (IPC'S)

2.1. Europese Parlementaire Week, de interparlementaire conferentie over stabiliteit, economische coördinatie en bestuur in de Europese Unie (IPC SECG) en de Conferentie over het Europees semester

De Interparlementaire Conferentie over stabiliteit, economische coördinatie en bestuur in de Europese Unie (opgericht overeenkomstig artikel 13 van het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de economische en monetaire unie [het begrotingspact]) vormt het kader voor debat en de uitwisseling van informatie en goede praktijken met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de bepalingen van het Verdrag, en beoogt het versterken van de samenwerking tussen de nationale parlementen in de EU en het Europees Parlement. De Conferentie draagt ook bij aan de democratische verantwoording op het gebied van de economische governance en het begrotingsbeleid in de EU, met name in de economische en monetaire unie, rekening houdend met de sociale dimensie en zonder afbreuk te doen aan de bevoegdheden van de nationale parlementen in de EU en het EP.

De Conferentie over het Europees semester biedt de gelegenheid om informatie uit te wisselen over goede praktijken bij de implementatie van de Europese semestercycli en om nauwer samen te werken ten behoeve van de controle op het handelen van de uitvoerende macht op nationaal en Europees niveau in het kader van het Europees semester.

Samen vormen zij de Europese Parlementaire Week (EPW) en tijdens deze week komen parlementsleden uit de hele Europese Unie bijeen om over economische, begrotings- en sociale vraagstukken te discussiëren. De twee conferenties nemen inmiddels een vaste plaats in op de agenda van interparlementaire samenwerking en zijn, op deze steeds belangrijker beleidsterreinen, daadwerkelijke fora voor interparlementair debat gebleken.

De EPW 2018 vond op 19 en 20 februari 2018 plaats in Brussel en werd bijgewoond door 132 leden van nationale parlementen. Op een na waren alle nationale parlementen in de EU vertegenwoordigd, samen met waarnemers van de kandidaat-lidstaten Albanië, Montenegro, Servië en Turkije, en speciale genodigden uit Noorwegen en Zwitserland. Mede dankzij dit grote aantal deelnemers was de EPW 2018 een succes.

Net als voorgaande jaren vond het evenement plaats in het Europees Parlement in Brussel en werd mede georganiseerd door het parlement van de lidstaat die het voorzitterschap van de Raad bekleedde. In 2018 was dit het Bulgaarse parlement. De deelnemers discussieerden en wisselden ervaringen uit over economische, begrotings- en sociale prioriteiten. Tijdens de Conferentie over het Europees semester werd onder meer gediscussieerd over de politieke prioriteiten van het Europees Semester voor 2018, de toekomst van het EU-begrotingsbeleid, de bankenunie, digitalisering van werk, hervorming van het EU-systeem van eigen inkomsten en het toekomst meerjarig financieel kader.

Tijdens de Conferentie over stabiliteit, economische coördinatie en bestuur in de Europese Unie werd ingegaan op de kwestie van de versterking en veerkracht van de economische en monetaire unie en de rol van parlementen in het toekomstige Europees Monetair Fonds. De sprekers waren onder meer de Voorzitter van het Europees Parlement Antonio Tajani, de voorzitter van de Commissie economische en monetaire zaken Roberto Gualtieri, de voorzitter van de Begrotingscommissie van het Europees Parlement Jean Arthuis, de vicevoorzitter van de Europese Commissie die belast is met de Euro en Sociale Dialoog Valdis Dombrovskis, en de voorzitter van de Eurogroep Mário Centeno.

De Europese Parlementaire Week vond op 19 en 20 februari 2018 plaats in Brussel © EU-EP

De tweede Interparlementaire Conferentie over stabiliteit, economische coördinatie en bestuur in de Europese Unie van 2018 vond, als halfjaarlijkse IPC in het kader van het Oostenrijks EU-voorzitterschap, op 17 en 18 september 2018 plaats in Wenen, waarbij het parlement van Oostenrijk als gastinstelling optrad. De IPC was toegespitst op gedachtewisselingen over de volgende vier onderwerpen:

1. Tenuitvoerlegging van het EU-kader voor begrotingsbeheer
2. Investeringen, innovatie en onderwijs als stimulansen voor een concurrerende Europa
3. Bestrijding van belastingontduiking
4. Digitalisering en het effect ervan op werkgelegenheid

Dhr. Wolfgang Sobotka, voorzitter van de Oostenrijkse Nationale Raad, mevr. Inge Posch-Gruska, voorzitter van Oostenrijkse Federale Raad, en dhr. Karlheinz Kopf, voorzitter van de financiële commissie van de Oostenrijkse Nationale Raad, verwelkomden 172 leden van parlementen die samen 26 lidstaten, het Europees Parlement, Noorwegen en Turkije vertegenwoordigden, voor een tweedaagse conferentie.

Belangrijkste ontwikkeling in 2018:

- Naar aanleiding van de feedback op de conferentie van 2017, zowel van nationale parlementen in de EU en de diverse administratieve diensten van het EP verantwoordelijk voor de organisatie van het evenement, werd besloten dat de Conferentie over het Europees Semester en het IP SECG niet langer formeel van elkaar gescheiden zouden worden. Bijgevolg traden het EP en het Bulgaars Parlement op als gastinstellingen voor beide conferenties, en werd het totale programma gecomprimeerd in anderhalve dag

2.2. Interparlementaire Conferentie voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (IPC GBVB/GVDB)

De interparlementaire conferentie voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (IPC GBVB/GVDB) is opgezet naar aanleiding van een besluit uit 2012 van de Conferentie van de voorzitters van de EU-parlementen en is het interparlementaire forum voor het bespreken van het buitenlands, veiligheids- en defensiebeleid van de EU. De conferentie vindt twee keer per jaar plaats en wordt, in nauwe samenwerking met het Europees Parlement, georganiseerd door het parlement van de EU-lidstaat die het rolerend voorzitterschap van de Raad bekleedt. De conferentie wordt regelmatig bijgewoond door parlementsleden uit de hele EU. De Commissie buitenlandse zaken van het Europees Parlement nodigt daarnaast geregeld nationale parlementen uit voor haar vergaderingen in Brussel als aanvulling op de interparlementaire dialoog over dit cruciale beleidsgebied.

In 2018 vonden de 12e en 13e edities van het IPC GBVB/GVDB plaats in respectievelijk Sofia (1517 februari) en Wenen (1112 oktober). De delegaties van het Europees Parlement voor deze twee conferenties bestonden uit leden van de Commissie buitenlandse zaken en de Subcommissie veiligheid en defensie, en werden voorgezeten door David McAllister, voorzitter van de Commissie buitenlandse zaken.

Interparlementaire Conferentie voor het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (IPC CFSP/CSDP) in Wenen, 1112 oktober 2018 © Oostenrijks voorzitterschap

Tijdens de IPC GBVB/GVDB, die werd georganiseerd in het kader van het Bulgaars voorzitterschap van de Raad, werd met name aandacht besteed aan:

1. De prioriteiten en strategieën van de EU op het gebied van het GBVB en het GVDB
2. Versnelling van de hervormingen met het oog op een Europees perspectief voor de Westelijke Balkan

3. GVDB – uitvoering van de integrale EU-strategie
4. Stand van zaken in het Zwarte Zeegebied

Er werden aparte workshops gewijd aan strategische energie- en vervoersconnectiviteit in de Westelijke Balkan, aan de Donaustrategie en de betrekkingen tussen de EU en China. In hun uitgebreide gezamenlijke verklaring benadrukten de covoorzitters dat het van belang is om, via de integrale EU-strategie, de gemeenschappelijke belangen van EU-burgers en de waarden en beginselen van de EU te bevorderen. Zij onderstreepten eveneens dat een doeltreffende tenuitvoerlegging van deze strategie een krachtige inzet van de lidstaten en de EU-instellingen zou vereisen.

Tijdens de tweede helft van 2018 besloot de conferentie op initiatief van het Oostenrijks parlement om te discussiëren en informatie uit te wisselen over zaken als veiligheid, migratie en controle van de buitengrenzen, de Europese bijdrage aan de verbetering van de politieke en humanitaire situatie in Syrië, en het Europese perspectief van de Westelijke Balkan. Tijdens de conferentie werden speciale workshops gewijd aan de volgende onderwerpen:

1. De toekomst van het nucleaire akkoord met Iran na de terugtrekking van de VS
2. Bevordering van militaire faciliteit in de EU in het kader van PESCO
3. De OVSE⁸: een belangrijke partner in de dialoog tussen Oost en West

De Hoge Vertegenwoordiger van de EU, Federica Mogherini, sprak de aanwezigen tijdens de openingsceremonie toe via een videoverbinding. Na haar introductie volgde een interactief debat met leden van het Europees Parlement en van nationale parlementen over actuele en lopende EU-activiteiten op het gebied van het GBVB en het GVDB.

In hun slotverklaring herinnerden de covoorzitters aan de noodzaak van een holistische EU-aanpak voor migratie waarin wordt gezorgd voor samenhang tussen het extern en intern beleid van de EU, met aandacht voor alle migratieroutes en die is gebaseerd op solidariteit, volledige eerbiediging van mensenrechten, naleving van het internationaal recht en eerbiediging van de waarden waar de EU op is gestoeld.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2018:

- De IPC GBVB/GVDB is erin geslaagd een cruciaal evenement te blijven waar Europese parlementsleden met een belangrijke rol bij de besluitvorming op het gebied van buitenlands beleid bij elkaar kwamen, en waar actuele kwesties op de agenda van het buitenlands en veiligheidsbeleid konden worden besproken
- De IPC-sessies konden live via internet worden gevolgd en de opnamen ervan zijn nog steeds op internet beschikbaar

⁸ Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa.

3. INTERPARLEMENTAIRE CONTROLE EN EVALUATIE OP HET GEBIED VAN VRIJHEID, VEILIGHEID EN RECHT

3.1. Gezamenlijke parlementaire controle van Europol: een innovatieve institutionele opzet voor parlementaire controle

EUROPOL

Artikel 88 van het VWEU staat het nationale parlementen voor het eerst toe om een EU-agentschap dat opereert op het gebied van vrijheid, veiligheid en recht, samen met het Europees Parlement te controleren. Op basis van de Europol-verordening die op 1 mei 2017 in werking is getreden, werd de Gezamenlijke Parlementaire Controlegroep voor Europol (JPSG) opgericht om te waarborgen dat Europol verantwoording aflegt en volledig transparant is. De JPSG speelt een essentiële rol bij het "politiek toezicht op de activiteiten die Europol ontplooit bij het uitvoeren van haar taak, mede wat betreft het effect van die activiteiten op de grondrechten en fundamentele vrijheden van natuurlijke personen".

De JPSG vergadert twee keer per jaar: in de eerste helft van het jaar bij het parlement van het land dat het roulerend voorzitterschap van de Raad van de EU bekleedt, en de tweede helft van het jaar bij het Europees Parlement.

Derde bijeenkomst van de JPSG voor Europol – Presentatie van de JPSG prioriteiten door de trojka van voorzitters 2018-2019 © EU-EP

De Conferentie van de voorzitters van de parlementen van de Europese Unie (EUSC) speelde een cruciale rol bij de oprichting van de JPSG. Zij vertrouwde de JPSG de taak toe om te besluiten over

haar organisatie en reglement. De oprichtingsvergadering van de JPSG vond op 9 en 10 oktober 2017 plaats in Brussel. Het reglement werd tijdens de tweede JPSG-vergadering, die op 18 en 19 maart 2018 onder het Bulgaars voorzitterschap in Sofia werd gehouden, unaniem goedgekeurd.

Het reglement waarborgt dat het EP en de nationale parlementen in de EU op gelijke voet staan en garandeert de vertrouwelijkheid van operationele informatie. De belangrijkste bepalingen hebben betrekking op: de samenstelling van de JPSG, de frequentie van de vergaderingen, de coördinerende rol van de trojka van voorzitters, het recht van de JPSG op informatie middels de doorgifte van documenten, het recht om zowel mondelinge als schriftelijke vragen in te dienen bij Europol; de goedkeuring van de samenvattende conclusies van de JPSG en de mogelijkheid om subgroepen op te zetten. Er werd overeengekomen om een JPSG-werkgroep op te zetten die zich zou buigen over de vertegenwoordiging van Denemarken in JPSG-vergaderingen.

In 2018 vond er bij de JPSG-vergaderingen een duidelijke verschuiving van de aandacht plaats van procedurele naar inhoudelijke zaken. De discussies over een aantal resterende procedurele kwesties werden evenwel voortgezet, met name over de status van Denemarken en de procedure voor de benoeming van JPSG-waarnemers bij de vergaderingen van de raad van bestuur van Europol.

Het reglement voorziet, via de trojka van voorzitters, in een sterke rol voor nationale EU-parlementen, onder meer in het secretariaat, bij de vaststelling van de agenda, de voorbereiding van discussiestukken en het opstellen van de conclusies van JPSG-vergaderingen. Het reglement stelt delegaties eveneens in staat om op doeltreffende wijze bij te dragen aan de agenda en bevindingen te beoordelen. Verder voorziet het in het recht om vragen te stellen, waarbij het een werkbaar scenario voor Europol en haar diensten garandeert. Het reglement bevat een herzieningsclausule en voorziet in de mogelijkheid om subgroepen op te zetten, waarbij de deelname van alle kamers en parlementen aan de controle-activiteiten wordt gewaarborgd.

Verslaglegging over de activiteiten van Europol is een vast punt op de agenda van de JPSG. Bij de behandeling van dit punt zijn de uitvoerend directeur van Europol, de voorzitter van de raad van bestuur van Europol en de JPSG-waarnemer bij de vergaderingen van de raad van bestuur aanwezig.

Tot dusverre heeft slechts een vergadering onder het nieuwe reglement plaatsgevonden, i.e. de derde JPSG-vergadering die op 24 en 25 september 2018 in Brussel plaatsvond. Tijdens deze vergadering stelde de JPSG haar controleprioriteiten voor de periode 2018-2019 vast. Het parlement van Finland, dat tot de trojka van voorzitters zou toetreden, werd betrokken bij de beraadslagingen van de trojka over dit onderwerp, zodat het zijn mandaat op een goede manier kon voorbereiden.

De Commissaris voor de veiligheidsunie wordt geregeld als hoofdspreker uitgenodigd. In 2018 sprak de desbetreffende commissaris, Julian King, de JPSG bij beide gelegenheden toe.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2018:

- De trojka van voorzitters bestendigde haar rol bij het vaststellen van de agenda en er werden diepgaande uitwisselingen gehouden over relevante onderwerpen, zoals cyberveiligheid, de strijd tegen terrorisme en georganiseerde misdaad, de bestrijding van financiële criminaliteit, terugvordering van activa en witwaspraktijken
- In het kader van de tweede en derde JPSG-vergaderingen vond een formele raadpleging van de JPSG over het meerjarig programmeringsdocument van Europol 2019-2020 plaats, in overeenstemming met de verplichtingen die zijn opgenomen in artikel 51, lid 2, onder c), van de Europol-verordening; Voorafgaand aan de discussie zonden JPSG-leden een beperkt aantal schriftelijke commentaren op

- Twee parlementaire kamers hebben tot dusver gebruik gemaakt van hun recht om schriftelijke vragen bij Europol in te dienen. Er werden uitgebreide samenvattende conclusies aangenomen waarin de werkzaamheden van de JPSG werden toegelicht. Er werd een JPSG-werkgroep opgezet die zich moet buigen over de vertegenwoordiging van Denemarken in JPSG-vergaderingen. Deze bestaat uit de trojka van voorzitters en het Deense parlement

3.2. Het Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust)

Het Europees Parlement en de nationale parlementen in de EU zullen hun gezamenlijke parlementaire evaluatie van de werkzaamheden van Eurojust voor de komende twee jaar realiseren, als voorzien in artikel 85 van het VWEU. Sinds de oprichting van het Agentschap in 2002 is Eurojust, als een EU-orgaan, een centrale speler in de justitiële samenwerking in strafzaken geworden. Het VWEU heeft een nieuwe rechtsbasis voor de toekomstige ontwikkeling van Eurojust gecreëerd. In november 2018 hebben het EP en de Raad een nieuwe verordening inzake Eurojust aangenomen⁹ teneinde een enkel, vernieuwd rechtskader te bieden voor een nieuw volwaardig agentschap voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust), de rechtsopvolger van Eurojust.

In de Eurojust-verordening wordt voorzien in een nieuw bestuursstelsel, worden de betrekkingen tussen Eurojust en het Europees Openbaar Ministerie (EOM) verduidelijkt, wordt een nieuwe gegevensbeschermingsregeling voorgeschreven, worden nieuwe regels voor de externe betrekkingen van Eurojust vastgesteld en wordt de rol van het Europees Parlement en de nationale parlementen in de EU bij het democratisch toezicht op de werkzaamheden van Eurojust versterkt.

Om de transparantie en het democratisch toezicht op Eurojust te vergroten, voorziet de herziene verordening in een mechanisme voor de gezamenlijke beoordeling van de werkzaamheden van Eurojust door het EP en de nationale parlementen in de EU. Deze beoordeling moet plaatsvinden in het kader van een interparlementaire commissievergadering in de gebouwen van het Europees Parlement in Brussel, met deelname van de bevoegde commissies van het EP en van de nationale parlementen in de EU. Bij de interparlementaire commissievergadering moeten de onafhankelijkheid van Eurojust wat betreft maatregelen die moeten worden genomen in specifieke operationele zaken en de zwijg- en geheimhoudingsplicht volledig worden geëerbiedigd.

De Eurojust-verordening is in december 2018 in werking getreden, maar zal pas van toepassing worden in december 2019, zodat Eurojust en de lidstaten zich op de toepassing van de nieuwe regels kunnen voorbereiden. De eerste interparlementaire commissievergadering waar de werkzaamheden van Eurojust zullen worden besproken, zal in 2020 plaatsvinden¹⁰.

Belangrijkste ontwikkeling in 2018:

- Stappen ter vergroting van de transparantie op het gebied van justitie en binnenlandse zaken: de interparlementaire beoordeling als voorzien in de Eurojust-verordening; rapportageverplichtingen en, op verzoek, hoorzittingen voor nationale parlementen in de EU, als voorzien in de verordening betreffende het Europees Openbaar Ministerie; en de JPSG voor Europol

⁹ Verordening (EU) 2018/1727 van het Europees Parlement en de Raad van 14 november 2018 betreffende het Agentschap van de Europese Unie voor justitiële samenwerking in strafzaken (Eurojust), en tot vervanging en intrekking van Besluit 2002/187/JBZ van de Raad (PB L 295 van 21 november 2018, blz.138).

¹⁰ De EUSC 2019 in Wenen heeft het aantredende Finse voorzitterschap gevraagd een consensusdocument op te stellen voor de interparlementaire commissievergadering over de beoordeling van Eurojust, ten aanzien van aspecten die niet onder Verordening (EU) 2018/1727 vallen, zodat de Conferentie van parlementsvoorzitters in 2020 in Helsinki in staat zou zijn tot conclusies over deze onderwerpen te komen.

4. INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIEVERGADERINGEN

4.1. Interparlementaire commissievergaderingen (ICM's)

De commissies van het Europees Parlement organiseren tot wel 20 ICM's per jaar, en nodigen daarvoor de desbetreffende commissies van de nationale parlementen in de EU uit om deel te nemen aan gerichte debatten. Het Parlement van de lidstaat dat het voorzitterschap van de Raad bekleedt, organiseert eveneens interparlementaire vergaderingen.

ICM's zijn een cruciaal element van interparlementaire samenwerking gebleken. Zie bieden leden van het Europees Parlement en leden van nationale parlementen in de EU een platform om van gedachten te wisselen over wetgevings- en politieke kwesties van gemeenschappelijk belang. Zij dragen bij tot betere wetgeving en tot meer wederzijds begrip. ICM's worden gezamenlijk georganiseerd op initiatief van een of meer commissies van het Europees Parlement met steun van het directoraat.

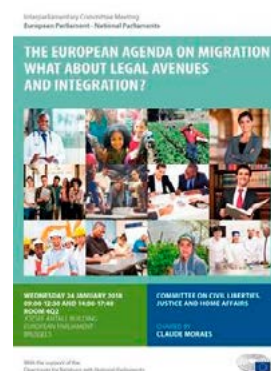
In 2018 werden door dertien verschillende parlementaire commissies zeventien ICM's georganiseerd, wat zorgde voor debatten tussen 555 leden van nationale parlementen met 369 leden van het Europees Parlement.

De Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (LIBE) organiseerde in 2018 vijf ICM's. Bij een ICM over het antwoord van de EU op de huidige migratieproblematiek lag de nadruk op voorstellen voor de bestrijding van irreguliere migratie, versterking van het grensbeheer, versterking van het gemeenschappelijk asielbeleid en de opzet van een nieuw beleid inzake legale migratie. De ICM betreffende de mondiale pacts van de VN inzake vluchtelingen en migratie droeg bij tot de totstandkoming van een EP-standpunt met betrekking tot de onderhandelingen over de twee pacts. Het EP nam in april 2018 een resolutie inzake de pacts aan¹¹.

Aan de vooravond van de toepassing ervan, nodigde LIBE de nationale parlementen in de EU uit voor een ICM over de tenuitvoerlegging van het gegevensbeschermingspakket. Het doel van dit pakket is om alle EU-burgers te beschermen tegen privacyschendingen en gegevenslekken in een wereld die steeds meer datagestuurd is. LIBE hield eveneens een ICM over de grondrechtelijke aspecten van Roma-inclusie en de bestrijding van zigeunerhaat.

De Commissie rechten van de vrouw en gendergelijkheid (FEMM) organiseerde haar jaarlijkse ICM ter gelegenheid van Internationale Vrouwendag op 8 maart. In 2018 stond deze ICM in het teken van de belangrijke rol die vrouwen spelen in de media en in de informatie- en communicatietechnologie (ICT).

De Commissie landbouw en plattelandontwikkeling (AGRI) hield een ICM getiteld "Naar een gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2020: de toekomst van voeding en landbouw", voor een gedachtewisseling voorafgaand aan de mededeling van de Commissie over dit onderwerp.

¹¹ [Resolutie van het Europees Parlement van 18 april 2018 over de voortgang met de mondiale pacts van de VN inzake veilige, ordelijke en reguliere migratie en inzake vluchtelingen \(Aangenomen teksten, P8_TA\(2018\)0118\).](#)

Ter ere van het Europees Jaar van het Cultureel Erfgoed 2018 organiseerde de Commissie cultuur en onderwijs (CULT) een ICM over Europees cultureel erfgoed, als followup van de conferentie op hoog niveau over hetzelfde onderwerp. Deze vergadering moest een platform bieden voor debat over de erfenis van dit initiatief op de lange termijn.

De Commissie vervoer en toerisme (TRAN) hield een ICM getiteld "Investeringen van de EU in haar vervoersnetwerken na 2020" om te debatteren over optimale werkwijzen bij de tenuitvoerlegging van TENV-projecten. Er werd met name aandacht besteed aan grensoverschrijdende koppelingen met Europese toegevoegde waarde en investeringen in vervoersinfrastructuur na 2020.

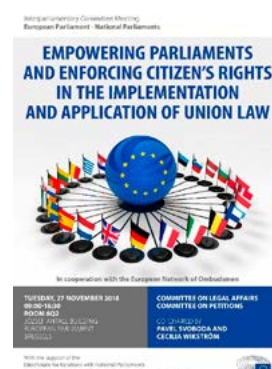
De Commissie constitutionele zaken (AFCO) organiseerde een ICM om de balans op te maken van het debat over de toekomst van Europa. Doel was om de institutionele en politieke ontwikkelingen te beoordelen die volgden op de goedkeuring van drie resoluties¹², en de balans op te maken van de recente voorstellen die door andere instellingen en lidstaten zijn ingediend. Ook werden de prioriteiten van het EP in het huidige debat gepresenteerd.

Als voorbereiding op haar verslag over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene EU-begroting 2017¹³, heeft de Commissie begrotingscontrole (CONT) leden van het Bulgaarse, Griekse, Kroatische en Turkse parlement en leden van het EP bijeengebracht om over samenwerking te praten, teneinde de EU-begroting beter te scherpen.

Als onderdeel van de mensenrechtenweek bij het Europees Parlement hield de Subcommissie mensenrechten (DROI) een ICM die was gewijd aan "Mensenrechten en de externe acties van de EU en de lidstaten"¹⁴. Deelnemers van nationale parlementen in de EU woonden later de conferentie op hoog niveau bij ter gelegenheid van de 70e verjaardag van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens.

Tijdens een ICM getiteld "Het mondig maken van de parlementen en het afdwingen van de rechten van de burgers bij de tenuitvoerlegging en toepassing van het recht van de Unie", hielden de Commissie juridische zaken (JURI) en de Commissie verzoekschriften (PETI) gezamenlijke debatten over de omzetting en tenuitvoerlegging van EU-recht op nationaal niveau, en over de belangrijke rol van ombudsmannen en verzoekschriften bij het opsporen van inbreuken op het EU-recht.

De Commissie economische en monetaire zaken (ECON) hield een gedachtewisseling met corresponderende commissies van nationale parlementen over landspecifieke aanbevelingen, het ontwerpverslag over de uitvoering van de prioriteiten van het Europees Semester voor 2018, en over de prioriteiten voor de jaarlijkse groeianalyse 2019¹⁵.

- 12 [Resolutie van het Europees Parlement van 16 februari 2017 inzake de verbetering van de werking van de Europese Unie, voortbouwend op het potentieel van het Verdrag van Lissabon \(PB C 252 van 18.7.2018, blz. 215\).](#)
[Resolutie van het Europees Parlement van 16 februari 2017 over mogelijke ontwikkelingen en aanpassingen van het huidige institutionele bestel van de Europese Unie \(PB C 252 van 18.7.2018, blz. 201\).](#)
[Resolutie van het Europees Parlement van 16 februari 2017 over de begrotingscapaciteit voor de eurozone \(PB C 252 van 18.7.2018, blz. 235\).](#)
- 13 [Ontwerpverslag over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2017, afdeling III – Commissie en uitvoerende agentenschappen.](#)
- 14 Nadere informatie over interparlementaire vergaderingen op het gebied van extern EU-optreden is te vinden in het volgende hoofdstuk (4.2).
- 15 Resolutie van het Europees Parlement van 13 maart 2019 getiteld "Europees Semester voor coördinatie van het economisch beleid: jaarlijkse groeianalyse 2019" (Aangenomen teksten, P8_TA(2019)0201).

Bijlage II bevat een lijst van alle interparlementaire vergaderingen die in 2018 door de commissies van het Europees Parlement zijn georganiseerd, evenals uitvoerige statistische gegevens.

Belangrijkste ontwikkeling in 2018:

- Een toename van het aantal EP-commissies die ICM's organiseerden van negen in 2017 naar dertien in 2018, wat neerkomt op een toename van 44 % ten opzichte van 2017

4.2. Interparlementaire samenwerking op het gebied van extern optreden van de EU

Voortbouwend op de uitgebreide expertise opgedaan door de samenwerking tussen commissies heeft het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen in 2018 steun verleend en de betrekkingen met nationale parlementen in de EU gefaciliteerd bij twee grote evenementen op het gebied van extern EU-optreden. In tegenstelling tot de ICM's vonden deze evenementen niet plaats op initiatief van EP-commissies, maar werden ze georganiseerd door delegaties en de coördinatiegroep democratieondersteuning en verkiezingen (DEG).

4.2.1. De 10e vergadering van het parlementair samenwerkingsverband Azië-Europa (ASEP 10)

De 10e vergadering van het parlementair samenwerkingsverband Azië-Europa (ASEP 10) op 27 september 2018 © EU-EP

Het parlementair samenwerkingsverband Azië-Europa (ASEP) vormt de parlementaire dimensie van de politieke dialoog tussen Azië en Europa, en heeft als doel de betrekkingen tussen Azië en Europa te versterken. Het meest zichtbare element van deze dialoog is traditioneel de tweejaarlijkse Ontmoeting Azië-Europa (ASEM), een intergouvernementele top die in 1996 voor het eerst werd gehouden. Het ASEP zorgt voor parlementaire input en netwerken voorafgaand aan deze top om zo de procedures te vergemakkelijken. Aangezien een van de doelstellingen van het ASEP de beïnvloeding van de ASEM-agenda vormt, komt het ASEP doorgaans bijeen op dezelfde plaats als de top, alleen dan iets eerder. In 2018 vond de 10e vergadering van het ASEP

(ASEP 10) op 27 en 28 september in Brussel plaats. Voor het eerst trad het Europees Parlement als gastinstelling op.

De ASEP 10 werd georganiseerd door de EP-delegaties voor Azië en voor Australië en Nieuw-Zeeland. Er waren nationale parlementen van EU-lidstaten bij betrokken, evenals parlementen van veel andere landen, zoals de Russische Federatie, China, India, Australië, de Filipijnen en Kazachstan. Aan de vergadering namen meer dan 280 genodigden mee, inclusief 150 leden van 38 nationale parlementen. Onder de deelnemers van nationale parlementen bevonden zich 36 leden van nationale parlementen in de EU of van het Noorse parlement.

De ASEP 10-vergadering draaide hoofdzakelijk om klimaatverandering en milieuproblematiek, die als prioriteit voor onze planeet werden aangemerkt. Tijdens de vergadering gingen drie panels in op de gevolgen van klimaatverandering en milieuproblematiek voor veiligheid, migratie en de economie. De definitieve verklaring waar de ASEP 10-deelnemers overeenstemming over bereikten, werd aan de 12e ASEM-top voorgelegd, die op 18 en 19 oktober 2018 in Brussel werd gehouden.

4.2.2. De conferentie op hoog niveau over de toekomst van internationale verkiezingswaarneming

De conferentie op hoog niveau over de toekomst van internationale verkiezingswaarneming vond plaats op 10 en 11 oktober 2018 en werd gezamenlijk georganiseerd door de coördinatiegroep democratieondersteuning en verkiezingen van het EP en de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO). Aan de conferentie namen circa 380 genodigden deel, onder wie 22 leden van nationale parlementen in de EU en van het Zwitserse parlement.

Conferentie op hoog niveau over de toekomst van internationale verkiezingswaarneming: (van links naar rechts) mevr. Cessouma Minata Samate, Commissaris politieke aangelegenheden van de Afrikaanse Unie, mevr. Federica Mogherini, Hoge Vertegenwoordiger van de EU, de voorzitter van het pan-Afrikaans parlement, dhr. Roger Nkodo Dang, en EP-vicevoorzitter voor de betrekkingen met de nationale parlementen, mevr. Mairead McGuinness © EU-EP

Dit evenement had tot doel de balans op te maken van alle ontwikkelingen, uitdagingen en belangrijke onderwerpen die zich bij internationale verkiezingswaarneming voordoen. Daarbij werd speciaal de nadruk gelegd op Afrika, conflictpreventie en parlementaire verkiezingswaarneming. Nationale parlementariërs werden aangemoedigd om alle inspanningen te ondersteunen om tot een duidelijke gedragscode voor parlementaire verkiezingswaarneming te komen, ofwel binnen

de verschillende parlementaire vergaderingen ofwel op nationaal parlementair niveau in de hele EU.

Bij de ASEP 10 en de conferentie op hoog niveau kon een groeiende interesse in interparlementaire samenwerking op het gebied van het extern beleid van de EU worden geconstateerd, zowel van de kant van het EP als van de kant van de nationale parlementen in de EU. Aangezien deze trend zich de komende jaren waarschijnlijk zal voortzetten, staat het directoraat paraat om de betrekkingen tussen de desbetreffende organen en diensten van het EP en nationale parlementen in de EU te faciliteren, teneinde verdere synergieën tussen alle relevante actoren tot stand te brengen.

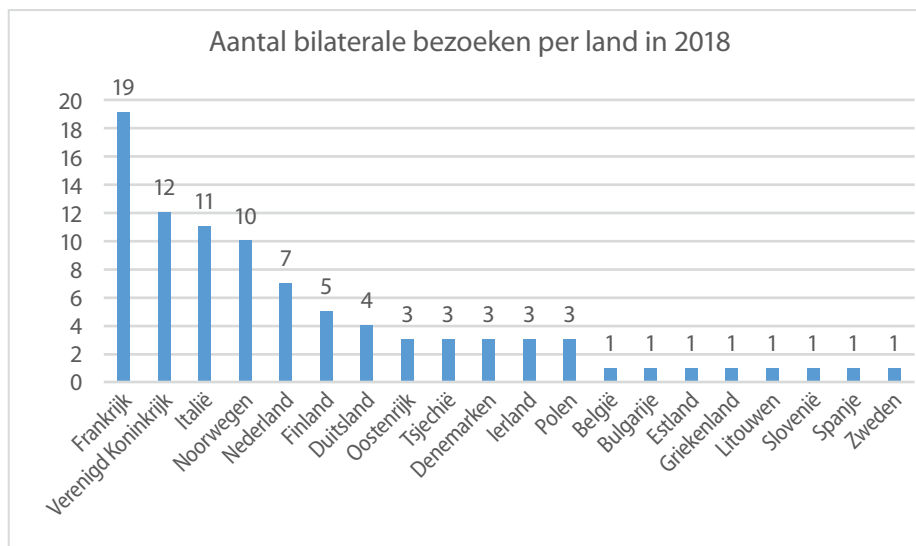
Belangrijkste ontwikkelingen in 2018:

- De toename van interparlementaire samenwerking op het gebied van extern optreden van de EU en capaciteitsopbouw
- Een groeiend besef dat de parlementaire werkzaamheden in de EU, zowel op Europees als op nationaal niveau moeten worden gecoördineerd, in multilaterale fora, om zo het effect ervan te vergroten

4.3. Bilaterale bezoeken van nationale parlementen aan het Europees Parlement

Bilaterale bezoeken vormen een zich steeds ontwikkelend instrument voor interparlementaire dialoog tussen leden van nationale parlementen en het Europees Parlement. Dit format is zeer gericht, op maat gemaakt, flexibel, kostenefficiënt en doeltreffend. Het biedt nationale parlementen de mogelijkheid om over punten van zorg te discussiëren.

Het aantal bilaterale bezoeken neemt toe, een recente tendens die zich waarschijnlijk zal voortzetten; in 2018 werd een recordaantal bezoeken georganiseerd: 90¹⁶ in het totaal.

Het hoogste aantal verzoeken voor bezoeken kwam van de Franse Nationale Vergadering (19) en van het Britse parlement (12). De bezoeken van het Britse parlement hadden grotendeels betrekking op de brexit.

¹⁶ Een bezoek was multilateraal en omvatte onder meer Duitsland en Frankrijk.

Bezoeken van Franse delegaties vonden plaats om een groot proces van Franse parlementaire hervorming te ondersteunen.

De brexit-onderhandelingen waren duidelijk van invloed op de onderwerpen en frequentie van bilaterale bezoeken in 2018.

Het Noorse parlement bekrachtigde zijn interesse in de EU en het EP door in 2018 tien delegaties te sturen die bezoeken aflegden aan verschillende EP-organen en vertegenwoordigers. Deze interesse van het Noorse parlement moet ook worden gezien in de context van de brexit. Het Noorse model, ofwel de mogelijkheid dat het VK lid wordt van de Europese Economische Ruimte (EER), i.e. de internationale overeenkomst die het mogelijk maakt dat niet-EU-landen lid worden van de interne markt van de Europese Unie, werd in 2018 overwogen als mogelijke optie voor de toekomstige betrekkingen tussen de EU en het VK.

In het kader van het Programma ter ondersteuning van het parlement van het voorzitterschap worden er specifieke bezoeken georganiseerd voor parlementsleden en medewerkers van de parlementen van landen die het EU-voorzitterschap overnemen (zie hoofdstuk 7.3). In 2018 organiseerde het Directoraat een gericht studiebezoek voor de Roemeense senaat en voor de Roemeense Kamer van Afgevaardigden, ter voorbereiding op het Roemeense voorzitterschap van de Raad in de eerste helft van 2019.

Op verzoek organiseert het Directoraat eveneens studiebezoeken inzake capaciteitsopbouw voor parlementaire medewerkers van parlementen/kamers die hun interne organisatie aan het aanpassen of moderniseren zijn en interesse hebben in de werking en expertise van het EP.

Een gedetailleerde lijst van alle door het Directoraat in 2018 georganiseerde bezoeken, inclusief videoconferentie, van nationale EU-parlementen aan het Europees Parlement, is opgenomen in bijlage III.

4.4. Gebruik van videoconferenties voor bilaterale uitwisseling

Videoconferenties bieden nieuwe kansen en kunnen interparlementaire samenwerking vergemakkelijken. Het Europees Parlement kan technische assistentie bieden om videoconferenties met een uitstekende beeld- en geluidskwaliteit mogelijk te maken, met vertolking in diverse talen. Het gebruik van videoconferenties kan bijdragen tot frequentere contacten tussen parlementariërs en brengt voordelen met zich mee, zoals een vermindering van reistijden en dienstreizen, hetgeen tevens goed is voor het milieu. Al met al vormen videoconferenties een kosteneffectief instrument om vergaderingen te organiseren.

Videoconferenties tussen nationale parlementen in de EU en het EP stellen parlementariërs in staat om gedurende een langere periode geregeld contact met elkaar te onderhouden over een bepaald onderwerp of om discussies over actuele kwesties zoals ontwerpwetgeving te organiseren. Het EP heeft nationale parlementen ook de gelegenheid geboden om een van zijn regelmatige interparlementaire vergaderingen via videoconferentie bij te wonen, en hoopt dit in de toekomst telkens wanneer dit mogelijk is opnieuw te doen.

Om een videoconferentie te houden met een nationaal parlement, moet dat nationale parlement beschikken over uitrusting die aan dezelfde technische standaarden voldoet als het systeem van het EP. Het is waarschijnlijk als gevolg van deze technische beperkingen dat videoconferenties in 2018 niet vaak zijn gebruikt bij de interparlementaire samenwerking tussen nationale parlementen en het EP. Er werden zes videoconferenties georganiseerd, alle zes samen met het Italiaanse parlement.

Videoconferenties in het Europees Parlement © EU-EP

Videoconferenties kunnen een aanvulling vormen op de traditionele parlementaire bijeenkomsten. Ze hebben een groot potentieel en er zal volop worden op ingezet in de volgende zittingsperiode van het EP. De nationale parlementen in de EU die niet beschikken over compatibele videoconferentietools kunnen gebruikmaken van de diensten van de liaisonbureaus van het EP in de hoofdsteden om videoconferenties te organiseren met het EP in Brussel en/of Straatsburg.

5. SAMENWERKING MET DE NATIONALE PARLEMENTEN IN DE EU OP HET GEBIED VAN WETGEVING

5.1. Het systeem voor vroegtijdige waarschuwing en Protocol nr. 2 bij het Verdrag van Lissabon

Volgens het subsidiariteitsbeginsel (verankerd in artikel 5 VEU) treedt de Unie op de gebieden die niet onder haar exclusieve bevoegdheid vallen, slechts op indien en voor zover de doelstellingen van het overwogen optreden niet voldoende door de lidstaten kunnen worden verwezenlijkt en daarom beter door de Unie kunnen worden bereikt. De nationale parlementen zien er volgens de in het protocol vastgelegde procedure op toe dat het subsidiariteitsbeginsel wordt geëerbiedigd. Krachtens het evenredigheidsbeginsel gaan de inhoud en de vorm van het optreden van de Unie niet verder dan wat nodig is om de doelstellingen van de Verdragen te verwezenlijken.

In Protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid is een toetsingsmechanisme vastgesteld, het systeem voor vroegtijdige waarschuwing. Uit hoofde van dit mechanisme kan ieder nationaal parlement binnen een termijn van acht weken vanaf de datum van toezending van een ontwerp van wetgevingshandeling aan de voorzitters van de instellingen een gemotiveerd advies toezenden waarin wordt uiteengezet waarom het betrokken ontwerp zijns inziens niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel.

5.1.1. Systeem voor vroegtijdige waarschuwing

Met betrekking tot het systeem voor vroegtijdige waarschuwing worden de indieningen van de nationale parlementen in de EU-lidstaten in de volgende categorieën in aanmerking genomen¹⁷:

1. Gemotiveerd advies: indien de opmerkingen als gemotiveerd advies zijn ingediend en zijn ontvangen voordat de deadline van acht weken, waarnaar wordt verwezen in artikel 6 van Protocol nr. 2 bij het Verdrag van Lissabon¹⁸, is verstreken, en melding wordt gemaakt van niet-naleving van het subsidiariteitsbeginsel
2. Bijdrage: indien de indiening niet aan bovengenoemde criteria voldoet

Binnen het Europees Parlement is de Commissie juridische zaken (JURI) verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van het subsidiariteitsbeginsel van gemotiveerde adviezen¹⁹.

Wanneer de adviezen ten minste een derde van alle aan de nationale parlementen toegewezen stemmen vertegenwoordigen, moet het voorstel worden herzien ("gele kaart"). De instelling die de ontwerphandeling heeft ingediend, kan onder opgaaf van redenen besluiten het ontwerp te handhaven, te wijzigen of in te trekken. Deze drempel daalt tot een vierde van de nationale parlementen wanneer het wetsvoorstel betrekking heeft op politieke of justitiële samenwerking in strafzaken.

¹⁷ Zie het document van de Conferentie van commissievoorzitters van 15 december 2010 over een gemeenschappelijke benadering voor de behandeling op het niveau van de commissies van de gemotiveerde adviezen van de nationale parlementen en alle andere bijdragen van de nationale parlementen.

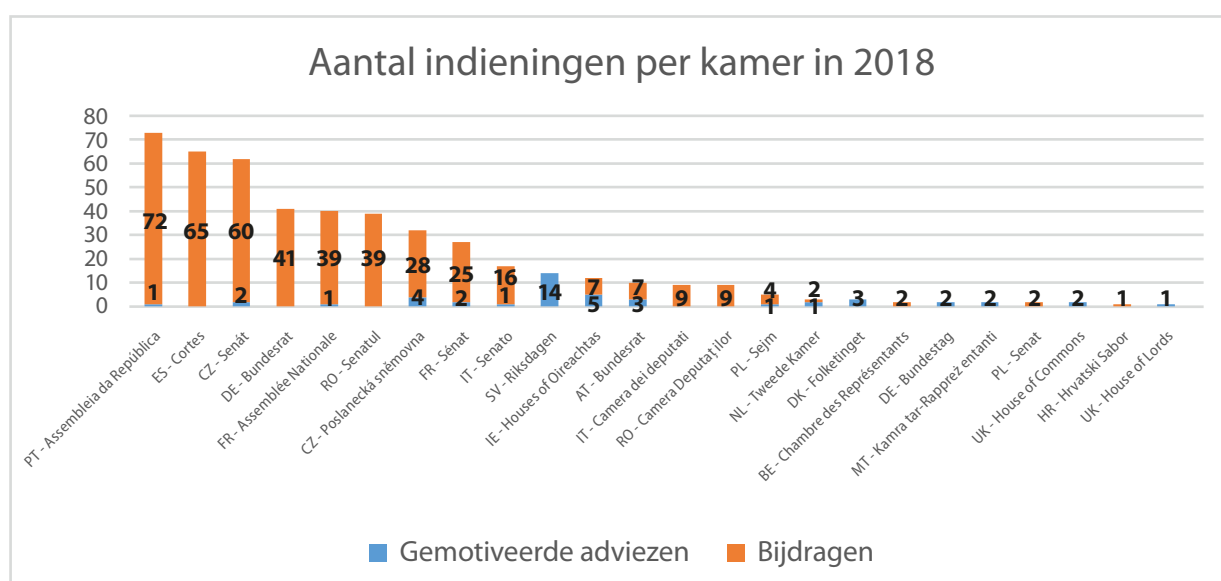
¹⁸ Protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid, artikel 6: "Ieder nationaal parlement en iedere kamer van een van die parlementen kan binnen een termijn van acht weken vanaf de datum van toezending van een ontwerp van wetgevingshandeling aan de voorzitters van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie, in de officiële talen van de Unie, een gemotiveerd advies toezenden waarin wordt uiteengezet waarom het betrokken ontwerp zijns inziens niet strookt met het subsidiariteitsbeginsel. Ieder nationaal parlement of iedere kamer van een nationaal parlement raadpleegt, in voorkomend geval, de regionale parlementen met wetgevingsbevoegdheid".

¹⁹ Reglement van het Europees Parlement, bijlage V, hoofdstuk XVI, punt 1: "[De Commissie juridische zaken is bevoegd voor] de interpretatie, toepassing en controle van het recht van de Unie, de conformiteit van handelingen van de Unie met het primaire recht, met name de keuze van rechtsgronden en de naleving van het subsidiariteits- en evenredigheidsbeginsel".

Als de nationale parlementen in het kader van de gewone wetgevingsprocedure met minstens een gewone meerderheid van mening zijn dat een wetsvoorstel niet in overeenstemming is met het subsidiariteitsbeginsel en de Commissie haar voorstel handhaaft, wordt de kwestie voorgelegd aan het Europees Parlement en de Raad. Wanneer zij van mening zijn dat het wetsvoorstel niet in overeenstemming is met het subsidiariteitsbeginsel kunnen ze het verwerpen met een meerderheid van 55 % van de leden van de Raad, of met een meerderheid van de in het Europees Parlement uitgebrachte stemmen ("oranje kaart"). Tot dusver is de gelekaartprocedure drie keer ingeleid²⁰; de oranje kaartprocedure daarentegen is nog nooit gebruikt.

5.1.2. Indienen van de nationale parlementen in de EU

In 2018 ontving het Europees Parlement **473** indieningen van de nationale parlementen in de EU in het kader van Protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid. **46** ervan waren gemotiveerde adviezen, de overige **427** waren bijdragen. In 2017 ontving het EP 421 indieningen, waarvan 49 gemotiveerde adviezen en 372 bijdragen. In 2018 waren er 12 % meer indieningen.

Aantal indieningen per kamer die in 2018 zijn ontvangen in het kader van Protocol nr. 2 VEU

In 2018 brachten 16 van de 41 kamers gemotiveerde adviezen uit. Het actiefst waren het Zweedse parlement (14), het Ierse parlement (5) en de Tsjechische Kamer van Afgevaardigden (4). Het hoogste aantal bijdragen kwam van de Portugese Assembleia da República (72), gevolgd door de Spaanse Cortes Generales (65) en de Tsjechische Senaat (60).

Sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon (1 december 2009) zijn er vanuit de nationale parlementen in de EU 3 272 indieningen ontvangen. 474 (15 %) daarvan waren gemotiveerde adviezen op grond van een vermeende inbreuk op het subsidiariteitsbeginsel, terwijl het merendeel (2 798, oftewel 85 %) bijdragen over inhoudelijke aspecten van de voorstellen betrof.

20 In 2012 gebeurde dat voor het voorstel van de Commissie voor een verordening van de Raad betreffende de uitoefening van het recht om collectieve actie te voeren in de context van de vrijheid van vestiging en de vrijheid van dienstverrichting ("Monti II"). Uiteindelijk heeft de Commissie haar voorstel ingetrokken, hoewel zij het er niet mee eens was dat het subsidiariteitsbeginsel werd geschonden. In 2013 werd nogmaals een gelekaartprocedure ingeleid voor het voorstel voor een verordening betreffende de instelling van het Europees Openbaar Ministerie. De Commissie besliste om het [voorstel te handhaven](#), aangezien ze van mening was dat het in overeenstemming was met het subsidiariteitsbeginsel. Tot slot werd in 2016 een gelekaartprocedure ingeleid voor het [voorstel tot herziening van de richtlijn betreffende de terbeschikkingstelling van werknemers](#). De Commissie gaf uitgebreid [toelichting](#) over het handhaven van haar voorstel en argumenteerde dat het geen inbreuk vormde op het subsidiariteitsbeginsel aangezien de kwestie van de terbeschikking gestelde werknemers per definitie grensoverschrijdend is.

Gedetailleerde statistieken over de in 2018 ingediende gemotiveerde adviezen en bijdragen zijn te vinden in bijlage V.

De nationale parlementen in de EU hebben Protocol nr. 2 vaker gebruikt om hun standpunt over de inhoud van de voorstellen kenbaar te maken in plaats van over het subsidiariteitsbeginsel. Dit zou erop kunnen wijzen dat zij inhoudelijk nauwer betrokken willen zijn bij het wetgevingsproces. Het directoraat voorziet de leden (met name de rapporteurs), de politieke organen en diensten van het Europees Parlement gedurende de gehele wetgevingsprocedure van specifieke expertise en briefings over de indieningen van de nationale parlementen in de EU.

Het directoraat beheert in dit kader de onlinedatabank [CONNECT](#), die alle documenten bevat die sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon vanuit de nationale parlementen in de EU zijn ontvangen (zie hoofdstuk 7.1).

5.1.3. Nota over de stand van zaken

Het directoraat publiceert maandelijks een nota over de stand van zaken met betrekking tot de gemotiveerde adviezen en bijdragen ("State of Play Note on reasoned opinions and contributions"). In deze nota wordt een overzicht gegeven van alle indieningen die sinds de voorgaande nota zijn ontvangen en wordt verwezen naar alle wetgevingsdossiers op de agenda van de volgende plenaire zitting van het EP. Ook is de nota opgenomen in het vergaderdossier van de Conferentie van commissievoorzitters van het EP, die plaatsvindt op de dinsdag van iedere zitting in Straatsburg. Bovendien is de nota vóór elke zitting beschikbaar op de website van het directoraat.

5.1.4. Resoluties van het Europees Parlement

In april 2018 heeft het Europees Parlement twee resoluties aangenomen die te maken hebben met subsidiariteit.

In zijn [resolutie van 19 april 2018 over de tenuitvoerlegging van de Verdragsbepalingen betreffende nationale parlementen, opgesteld door rapporteur Paulo Rangel](#), stelt het Parlement dat de tenuitvoerlegging van het recht van de nationale parlementen om de naleving van het subsidiariteitsbeginsel te controleren de betrekkingen tussen de EU-instellingen en de nationale parlementen gedeeltelijk heeft verbeterd. Bovendien merkt het op dat "het beperkte gebruik van de gelekaartprocedure zou kunnen betekenen dat het subsidiariteitsbeginsel over het algemeen wordt geëerbiedigd binnen de EU". Het wijst er ook op dat "nationale parlementen tussenbeide mogen komen en kunnen nagaan of het subsidiariteitsbeginsel wordt nageleefd voordat de Commissie een wetgevingsvoorstel indient in de vorm van groenboeken en witboeken, of voordat zij de jaarlijkse presentatie van haar werkprogramma houdt".

In zijn [resolutie van 18 april 2018 over de Jaarverslagen 2015-2016 over subsidiariteit en evenredigheid, opgesteld door rapporteur Mady Delvaux](#), wijst het Parlement op de groeiende belangstelling van de nationale parlementen in de EU voor het besluitvormingsproces van de Unie. In deze resolutie spoort het EP de nationale parlementen aan de interparlementaire contacten voort te zetten en verder uit te breiden, ook op bilaterale basis, als een manier om de samenwerking tussen de lidstaten te versterken en dit te doen met een democratische Europese visie. Het verbeteren van de dialoog op politiek niveau met de nationale parlementen kan een middel zijn om subsidiariteits- en evenredigheidscontroles te rationaliseren. Het EP spoort er ook toe aan volledig gebruik te maken van alle bestaande instrumenten, indien mogelijk zonder nog meer complexe administratieve structuren en lange procedures in het leven te roepen.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2018:

- AannamedoorhetEuropeesParlementvantweeresolutiesophetgebiedvaninterparlementaire betrekkingen, subsidiariteit en evenredigheid
- Toename van het aantal indieningen door de nationale parlementen in de EU

5.2. Taskforce inzake subsidiariteit, evenredigheid en minder en efficiënter optreden

De taskforce inzake subsidiariteit, evenredigheid en minder en efficiënter optreden, opgericht door Commissievoorzitter Jean-Claude Juncker, is van start gegaan met zijn werkzaamheden om aanbevelingen te doen over hoe de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid beter kunnen worden toegepast, beleidsterreinen aan te duiden waarop de bevoegdheden opnieuw aan de lidstaten kunnen worden gedelegeerd of definitief kunnen worden teruggegeven, en manieren te vinden om lokale en regionale overheden meer te betrekken bij de EU-beleidsvorming en uitvoering. De taskforce heeft in juli 2018 verslag uitgebracht, waarna de Commissie een mededeling heeft gepubliceerd.

De taskforce inzake subsidiariteit, evenredigheid en minder en efficiënter optreden is op 14 november 2017 van start gegaan met zijn werkzaamheden. In navolging van een besluit van de Conferentie van voorzitters heeft het EP niet deelgenomen aan de taskforce onder leiding van de eerste vicevoorzitter van de Commissie, Frans Timmermans, omdat het Parlement als medewetgever niet deelneemt aan door de Commissie opgerichte werkgroepen of adviesfora over wetgeving²¹. De taskforce heeft in juli 2018 verslag uitgebracht aan de voorzitter van de Europese Commissie.

Volgend op de werkzaamheden van de taskforce publiceerde de Commissie een mededeling²², waarin geen grote veranderingen van het systeem voor vroegtijdige waarschuwing worden voorgesteld. De aanbevelingen omvatten echter wel een voorstel om de instellingen standaardcriteria te laten gebruiken bij de beoordeling van subsidiariteit en evenredigheid (een subsidiariteitsbeoordelingsschema) en om de termijn voor de indiening van gemotiveerde adviezen van acht weken technisch uit te breiden (zonder wijzigingen aan het Verdrag).

In de mededeling wordt ook een voorstel gedaan voor grote betrokkenheid van de lokale en regionale overheden. De nationale parlementen worden aangespoord de regionale parlementen te raadplegen bij het opstellen van gemotiveerde adviezen. Voorts is de Commissie van plan de indieningen (ook die van regionale parlementen) uitgebreider te beantwoorden en de feedback die ze van lokale en regionale overheden ontvangt over haar voorstellen zichtbaarder te maken voor het EP en de Raad tijdens de wetgevingsprocedure. Het Europees Parlement heeft nog geen standpunt ingenomen over het verslag van taskforce, noch over de mededeling van de Commissie. In de twee in april 2018 aangenomen resoluties kwamen echter veel van de door de taskforce aangehaalde kwesties aan bod, bijvoorbeeld de mogelijkheid van een technische uitbreiding van de termijn van acht weken zonder een Verdragswijziging, en ze omvatten onder andere voorstellen om het gebruik van het IPEX-platform (interparlementaire uitwisseling van EU-informatie, zie hoofdstuk 6.1) door de nationale parlementen in de EU te vergroten teneinde de coördinatie en informatie-uitwisseling ertussen te vergemakkelijken.

21 De Conferentie van voorzitters besloot unaniem om niet in te gaan op de uitnodiging, op basis van het algemeen aanvaard beginsel dat de leden van het Parlement in geen enkele hoedanigheid zitting mogen hebben in werkgroepen of adviesfora die zijn opgericht door de Commissie, aangezien deze organen zich bezighouden met onderwerpen waarvoor het Parlement medewetgever is.

22 Mededeling van de Commissie aan het Europees Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Europees Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's – Een grotere rol voor de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid bij de beleidsvorming van de EU, COM(2018) 0703.

5.3. Informele politieke dialoog en Protocol nr. 1 bij het VWEU

Overeenkomstig Protocol nr. 1 bij het VWEU mogen nationale parlementen opmerkingen indienen over wetgevingsdossiers die onder de exclusieve bevoegdheid van de Europese Unie vallen, evenals over niet-wetgevingsdocumenten, zoals documenten die betrekking hebben op lopende debatten op Europees niveau, groenboeken, witboeken, of mededelingen van de Commissie. Deze bijdragen vallen onder de zogenoemde "informele politieke dialoog".

Ook in 2018 maakten de nationale parlementen in de EU actief gebruik van dit instrument en dienden ze 259 bijdragen in. In deze context waren de vier actiefste parlementen/kamers in 2018 de Roemeense Kamer van Afgevaardigden (41), de Portugese Assembleia da República (40), de Tsjechische Kamer (37) en de Tsjechische Senaat (27).

De drie commissies die in het kader van de informele politieke dialoog de meeste bijdragen ontvingen, zijn de Commissie cultuur en onderwijs (CULT) met 32 bijdragen, de Commissie economische en monetaire zaken (ECON) met 31 bijdragen, en de Begrotingscommissie (BUDG) met 25 bijdragen.

Sinds 2009 heeft het EP ongeveer 2 150 bijdragen uit hoofde van Protocol nr. 1 ontvangen van de nationale parlementen in de EU. Deze bijdragen zijn ook gepubliceerd in de hierboven vermelde databank Connect. Gedetailleerde statistieken over de in 2018 in het kader van de informele politieke dialoog ontvangen bijdragen zijn te vinden in bijlage V.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2018:

- Het aantal in het kader van de informele politieke dialoog ingediende bijdragen is 30 % gestegen, van 199 in 2017 tot 259 in 2018. Dit heeft waarschijnlijk te maken met het hogere aantal wetsontwerpen die door de Commissie zijn ingediend
- De parlementen voegen bij hun indieningen, zowel uit hoofde van Protocol nr. 1 als Protocol nr. 2, nu vaker een samenvatting in het Engels, hetgeen het werk van de wetgevers vergemakkelijkt

6. NETWERKEN EN UITWISSELING VAN INFORMATIE

6.1. Interparlementaire uitwisseling van EU-informatie (IPEX)

Het doel van de interparlementaire uitwisseling van EU-informatie (IPEX) is de interparlementaire samenwerking te ondersteunen via een platform voor de elektronische uitwisseling van EU-gerelateerde informatie tussen de parlementen in de EU. IPEX werd opgestart als initiatief van de nationale parlementen in de EU. Het Europees Parlement bood technische ondersteuning bij de ontwikkeling ervan. Op dit moment gebruiken 41 kamers van 28 nationale parlementen en het Europees Parlement IPEX in hun dagelijkse activiteiten. IPEX wordt voortdurend verbeterd om tegemoet te komen aan de veranderende behoeften van de gebruikers. Zie: www.ipex.eu.

Na het aannemen van de digitale strategie van IPEX in 2017, waarin de strategische benaderingen zijn vastgesteld, en van het werkprogramma 2017-2020, heeft het IPEX-bestuur zijn goedkeuring gehecht aan de oprichting van drie werkgroepen:

- IPEX meer bevorderen (onder voorzitterschap van de Duitse Bundestag)
- het IPEX-netwerk versterken (onder voorzitterschap van de Deense Folketinget); en
- het digitale systeem van de IPEX-databank verbeteren (onder voorzitterschap van het EP)

Volgens het door het bestuur vastgestelde schema hebben de eerste twee werkgroepen een lijst met concrete voorstellen afgewerkt om IPEX te ontwikkelen, als platform en als netwerk. Bovendien zorgden de jaarlijkse bijeenkomsten van IPEX-correspondenten (de laatste vond plaats op 22 en 23 november 2018 in Tallinn) en de halfjaarlijkse conferentie voor gebruikers (de laatste werd op 2 maart 2018 door de Zweedse Riksdag georganiseerd in Stockholm) voor nuttige input, meer inzicht in de verwachtingen en uitvoerbare ideeën.

Het doel is om van IPEX het belangrijkste platform voor parlementaire uitwisselingen te maken en een centraal punt voor de uitwisseling van documenten en informatie. In 2018 werd IPEX het internetplatform voor alle interparlementaire fora. Bovenop de bestaande interparlementaire conferenties, zoals die over het GBVB/GVDB, de Conferentie van de voorzitters van de parlementen van de EU en de interparlementaire conferentie over stabiliteit, economische coördinatie en bestuur, biedt IPEX nu ook ruimte voor de publieke informatie van Cosac en van de Gezamenlijke Parlementaire Controlegroep voor Europol (JPSG).

Een andere doelstelling is om een nieuwe sectie binnen IPEX te creëren die gericht is op horizontale kwesties met een EU-dimensie die buiten het systeem voor vroegtijdige waarschuwing inzake subsidiariteit vallen. Dergelijke horizontale kwesties zijn bijvoorbeeld het meerjarig financieel kader (MFK), het Europees semester en documenten van de Europese Commissie.

Het directoraat, dat het EP vertegenwoordigt in het IPEX-bestuur, heeft dit proces bevorderd door actief deel nemen aan de werkzaamheden van de drie werkgroepen. Dat deed het nadat het hiervoor een mandaat had gekregen in twee in april 2018 aangenomen resoluties die

rechtstreeks verwijzen naar de noodzaak om IPEX aanzienlijk te bevorderen (in het verslag van Rangel werd IPEX beschreven als een pijler van een gemeenschappelijke parlementaire agora).

Voor IPEX was 2018 een jaar van intense reflectie en ontwikkeling. Het bleef zijn rol spelen van platform op het gebied van subsidiariteit en controle van EU-ontwerpgeving door de nationale parlementen in de EU. IPEX publiceert momenteel bijna 98 000 pagina's van de nationale parlementen in de EU en de EU-instellingen, met controlegerelateerde informatie in bijna 73 000 documenten die door de nationale parlementen in de EU zijn geproduceerd en aan meer dan 11 000 dossiers kunnen worden gekoppeld. In 2018 werden in totaal 1 119 wetgevings- en niet-wetgevingsdocumenten opgeslagen in IPEX, tegenover 1 053 in 2017²³.

In 2018 werd de IPEX-website door bijna 300 000 individuele bezoekers geraadpleegd, tegenover 307 737 het jaar ervoor. Het aantal bekeken pagina's – bijna 16 miljoen – is het hoogste dat tot nu toe is geregistreerd, met een toename van meer dan 10 miljoen pagina's in vergelijking met 2017. Deze stijging van het aantal bekeken pagina's met 60 % kan worden verklaard door een stijging van de hoeveelheid informatie die op de website beschikbaar is.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2018:

- IPEX is nu de website waar alle interparlementaire conferenties op gehuisvest zijn
- IPEX is verder ontwikkeld van een instrument tot een netwerk

6.2. Europees Centrum voor parlementair onderzoek en documentatie (ECPOD)

Bij het ECPOD, dat gezamenlijk wordt beheerd door het Europees Parlement en de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa, zijn 66 parlementaire kamers (waaronder 41 uit de Europese Unie) uit 54 landen en Europese instellingen aangesloten. Bijna 120 correspondenten en waarnemende correspondenten vertegenwoordigen hun respectieve parlementen binnen het netwerk en werken mee aan de hoofdactiviteiten van het ECPOD, namelijk een intensieve uitwisseling van informatie en beste praktijken.

Het aantal verzoeken om vergelijkende gegevens evenaarde in 2018 bijna het recordaantal van 2017. De parlementen die lid zijn van het ECPOD dienden 333 verzoeken in bij het netwerk, tegenover 337 in 2017. Daarop volgden 7 174 antwoorden, wat een lichte stijging is ten opzichte van 2017: toen waren dat er 7 160.

Als facilitator biedt het directoraat ondersteuning aan de respectieve diensten van het Europees Parlement. In 2018 heeft het EP vijf verzoeken verzonden naar het ECPOD-netwerk. Daarnaast coördineerde het directoraat namens andere diensten 26 antwoorden van het EP op verzoeken van andere bij het ECPOD aangesloten parlementen.

Het directoraat-generaal Parlementaire Onderzoeksdiensten en het directoraat hebben op 27 en 28 september een ECPOD-studiedag georganiseerd in het EP in Brussel over de toekomst van parlementaire onderzoeksdiensten en bibliotheken en hoe verkozen leden het best ondersteund kunnen worden.

²³ De cijfers verschillen op de verschillende institutionele platformen van de EU (Commissie, Raad, Parlement) die zijn gewijd aan subsidiariteitscontrole en aanverwante procedures. Deze verschillen kunnen op verscheidene manieren worden verklaard. Elke manier van tellen is gebaseerd op duidelijk vastgestelde criteria, die worden gerespecteerd. In het geval van IPEX, een multilateraal orgaan van parlementen waarbij de telling geen juridische gevolgen heeft, worden documenten geclassificeerd op basis van de definitie en de categorie die het parlement die of de kamer dat het document in kwestie heeft vrijgegeven, eraan heeft gegeven.

Vicevoorzitter Boguslaw Liberadzki was spreker op de ECPOD-studiedag in september

Deze studiedag werd bijgewoond door 60 deelnemers uit 28 parlementaire kamers. De nadruk lag op dienstverlening aan leden van het parlement in hun verschillende rollen: in hun eigen hoedanigheid, als lid van gespecialiseerde commissies en bij hun toenemende activiteiten.

Belangrijkste ontwikkeling in 2018:

- De zoekmachine van de ECPOD-website is geüpdatet

6.3. Netwerk van vertegenwoordigers van de nationale parlementen in de EU in Brussel

Het directoraat verwelkomt en biedt onderdak aan ambtelijke vertegenwoordigers die door de nationale parlementen/kamers in de EU zijn toegewezen aan het Europees Parlement. Met het oog op het versterken van de interparlementaire samenwerking in de EU stelt het Europees Parlement vertegenwoordigers op verzoek al sinds 1991 kosteloos kantoor- en andere interne voorzieningen ter beschikking in zijn gebouwen in Brussel en Straatsburg.

In de loop der tijd hebben de nationale parlementen in de EU nationale ambtenaren naar Brussel gestuurd om de betrekkingen met de EU te bevorderen. Er zijn momenteel 55 personen van 40 kamers gehuisvest in 37 kantoren van het EP. De vertegenwoordigers werken in hetzelfde gebouw als het directoraat. Dit brengt tal van synergieën tot stand en maakt uitwisseling eenvoudiger.

Deze vertegenwoordigers zijn nationale ambtenaren die niet alleen administratieve taken hebben, maar ook verantwoordelijk zijn voor het delen van informatie (tweerichtingsverkeer tussen het EP en de nationale parlementen in de EU), een belangrijke factor in EU-aangelegenheden.

In 2018 werd een nieuwe manier van samenwerking met de vertegenwoordigers van de nationale parlementen geïntroduceerd in de vorm van workshops die door het directoraat worden georganiseerd. Tijdens die workshops kregen vertegenwoordigers van de nationale parlementen

de kans om op een informele manier van gedachten te wisselen met verschillende diensten van het EP. In 2018 werden workshops georganiseerd op het gebied van communicatie, vergelijkend recht en de brexit.

Een lijst met de vertegenwoordigers van de nationale parlementen is te vinden op:

<http://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/networks/representatives-of-national-parliaments.html>

Belangrijkste ontwikkeling in 2018:

- Invoering van informele workshops als nieuwe vorm van samenwerking met de vertegenwoordigers

6.4. Studiedagen voor personeel

In zijn resolutie over de tenuitvoerlegging van de Verdragsbepalingen betreffende nationale parlementen²⁴ stelt het Parlement dat "betere interactie en informatie-uitwisseling tussen EP-leden en nationale parlementsleden en ook tussen ambtenaren van nationale parlementen zouden kunnen bijdragen tot een beter toezicht op het Europees debat op nationaal niveau, en zo een daadwerkelijk Europese parlementaire en politieke cultuur zouden bevorderen". In 2018 organiseerde het directoraat een reeks studiedagen voor personeel van de nationale parlementen/kamers in de EU. Het doel ervan is om personeelsleden van de nationale parlementen en het EP samen te brengen om relevante Europese onderwerpen te presenteren en erover te discussiëren, van elkaar te leren en beste praktijken uit te wisselen.

Een belangrijke nieuwe ontwikkeling in 2018 was dat er, naast interparlementaire samenwerking op politiek niveau, studiedagen voor personeel werden georganiseerd om de technische uitwisselingen op personeelsniveau te vergemakkelijken.

Dergelijke studiedagen vormen een belangrijk platform voor de parlementaire diensten om specifiekere en gerichtere uitwisselingen te houden op gebieden van gemeenschappelijk belang. Studiedagen voor personeel zijn een dynamisch element van de werkzaamheden van zowel het EP als de nationale parlementen in de EU. In 2018 nam de belangstelling voor dergelijke uitwisselingen aanzienlijk toe.

Het directoraat en het directoraat-generaal Intern Beleid organiseerden in 2018 twee studiedagen voor personeel, waar ongeveer 80 personeelsleden van nationale parlementen/kamers aan hebben deelgenomen. De eerste studiedag vond plaats in juli²⁵ en ging over het Europees semester, met name over het versterken van de samenwerking en capaciteitsopbouw op administratief niveau op het gebied van economisch bestuur in de nationale parlementen in de EU. Op de vervolgstudiedag in november²⁶ konden diepere inzichten worden gedeeld.

Daarnaast blijven parlementaire onderzoekers van de nationale parlementen in de EU en het EP samenwerken via het ECPOD-netwerk (zie hoofdstuk 6.2).

24 Resolutie van het Europees Parlement van 19 april 2018 over de tenuitvoerlegging van de Verdragsbepalingen betreffende nationale parlementen (Aangenomen teksten, P8_TA(2018)0186).

25 Het Europees semester voor economische beleidscoördinatie vanuit parlementair oogpunt.

26 Start van de cyclus van het Europees semester van 2019.

7. TOOLS EN ONDERSTEUNINGSACTIVITEITEN

7.1. CONNECT

CONNECT

Het directoraat voorziet de leden (met name de rapporteurs), de politieke organen en diensten van het Europees Parlement gedurende de gehele wetgevingsprocedure van specifieke expertise met betrekking tot de indieningen van de nationale parlementen in het kader van de Protocolen nrs. 1 en 2. Het directoraat onderhoudt in dit kader de databank [CONNECT](#), die alle documenten bevat die sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon in het kader van de Protocolen nrs. 1 en 2 van de nationale parlementen zijn ontvangen. Gemotiveerde adviezen die verband houden met het systeem voor vroegtijdige waarschuwing zijn in alle talen van de EU beschikbaar.

Sinds 2017 is het mogelijk de databank Connect te raadplegen op de website van het [directoraat](#).

Alle informatie in Connect, met inbegrip van gemotiveerde adviezen en bijdragen van de nationale parlementen, is rechtstreeks beschikbaar in eCommittee, de gemeenschappelijke werkruimte van DG IPOL en DG EXPO, onder de procedure waar de informatie verband mee houdt. Dit geldt niet alleen voor gemotiveerde adviezen, maar ook voor alle van de nationale parlementen in de EU ontvangen bijdragen. Dit is een belangrijke stap in de goede richting, aangezien rapporteurs, leden, assistenten en personeel van de commissiesecretariaten, evenals externe belanghebbenden een actueel en volledig overzicht kunnen hebben van alle indieningen van de nationale parlementen op om het even welk moment van de wetgevingsprocedure. Op 31 december 2018 waren er 5 507 indieningen (gemotiveerde adviezen en bijdragen) van de nationale parlementen in de EU te vinden in de databank Connect.

Belangrijkste ontwikkeling in 2018:

- Verdere inhoudelijke, visuele en technische verbeteringen in de databank Connect

7.2. Register van corresponderende commissies (CorCom)

CORCOM

Het register van corresponderende commissies (CorCom) is een informatiebron over de commissies van de nationale parlementen die overeenkomen met de commissies van het Europees Parlement. Het bevat tevens informatie over de verschillende commissiesecretariaten van de nationale parlementen in de EU en het EP. De in het register opgenomen informatie wordt verstrekt door de in Brussel gevestigde permanente vertegenwoordigers van de nationale parlementen in de EU.

In mei 2009 heeft het Parlement een resolutie aangenomen over de ontwikkeling van de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de nationale parlementen²⁷ (rapporteur: Elmar Brok), waarna het Reglement van het Europees Parlement is herzien. Nu staat daarin dat een commissie "rechtstreeks op commissieniveau in dialoog [kan] gaan met de nationale parlementen

²⁷ Resolutie van het Europees Parlement van 7 mei 2009 over de ontwikkeling van de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de nationale parlementen in het kader van het Verdrag van Lissabon (PB C 212E, 5.8.2010, blz. 9).

binnen de grenzen van de daarvoor uitgetrokken begrotingskredieten. Dit kan passende vormen van pre- en postwetgevingssamenwerking omvatten” (artikel 142, lid 3).

De CorCom-applicatie wordt continu verbeterd om tegemoet te komen aan de veranderende behoeften van de gebruikers. Het is nu een internetapplicatie²⁸ die veel gebruiksvriendelijker is en uitgerust is met een reeks nieuwe toepassingen. Maandelijks worden gemiddeld 13 550 pagina's bekeken.

Belangrijkste ontwikkeling in 2018:

- Update van de gegevens in de databank CorCom

7.3. Steunprogramma voor het parlement van het voorzitterschap

Het EP heeft uitgebreide samenwerking tussen zijn administratie en die van de nationale parlementen in de EU voortdurend gestimuleerd, met name in de voorbereidende fase van de parlementaire dimensie van ieder voorzitterschap van de Raad. Wanneer het parlement van het aantredend voorzitterschap het EP om hulp vraagt om de parlementaire dimensie van het voorzitterschap voor te bereiden, kan het EP dat parlement een op maat gemaakt steunprogramma bieden op basis van specifieke behoeften en prioriteiten. Dankzij dit initiatief kunnen persoonlijke contacten worden gelegd met het parlement van het voorzitterschap en kan expertise doeltreffend worden overgedragen, wat het werk vergemakkelijkt en bijdraagt tot consistentie. Het EP kan de kosten van het programma delen met het betreffende parlement.

In 2018 bood het directoraat een alomvattend steunprogramma aan beide kamers van het Roemeense parlement. Het programma omvatte bijeenkomsten met een aantal van de commissiesecretariaten van het EP en andere relevante diensten, evenals met de vertegenwoordigers van verschillende nationale parlementen in de EU die de afgelopen jaren het voorzitterschap van de Raad hebben bekleed.

Tijdens deze bijeenkomsten kregen de Roemeense ambtenaren de kans om hun ervaringen met de organisatie van belangrijke interparlementaire bijeenkomsten en conferenties te delen. Deze bijeenkomsten maken integraal deel uit van de parlementaire dimensie van ieder voorzitterschap van de Raad. Ze omvatten Cosac-vergaderingen, de interparlementaire conferentie over stabiliteit, economische coördinatie en bestuur in de Europese Unie, de interparlementaire conferentie inzake het GBVB/GVDB en de vergaderingen van de Gezamenlijke Parlementaire Controlegroep voor Europol (JPSG).

In 2019 is er een soortgelijk programma voor het Kroatische voorzitterschap, teneinde de parlementaire dimensie van het eerste Kroatische voorzitterschap van de Raad in de eerste helft van 2020 voor te bereiden.

Studiebezoeken inzake capaciteitsopbouw

Het EP kan ook korte studiebezoeken inzake capaciteitsopbouw organiseren voor parlementen die hun interne organisatie aan het aanpassen of moderniseren zijn en interesse hebben in de werking en expertise van het EP.

Na een briefwisseling tussen de respectievelijke secretarissen-generaal vond in januari 2018 een eerste bezoek inzake capaciteitsopbouw plaats voor een groep ambtenaren van het Huis van

²⁸ CorCom is alleen voor intern gebruik. Het register is beschikbaar op het intranet van het Europees Parlement.

Afgevaardigden van Cyprus. In september en november 2018 ging het EP in op twee verzoeken om studiebezoeken van het Estse parlement.

Belangrijkste ontwikkelingen in 2018:

- Organisatie van een steunprogramma voor beide kamers van het Roemeense parlement
- Organisatie van het eerste studiebezoek inzake capaciteitsopbouw voor ambtenaren van het parlement van Cyprus in januari

7.4. Publicaties van het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen

Er zijn verschillende publicaties van het directoraat, waarvan "Spotlight on Parliaments in Europe" er een is. Deze tweemaandelijks publicatie biedt een samenvatting van een aantal actuele kwesties waarover de parlementen in het ECPOD-netwerk informatie hebben uitgewisseld.

Daarnaast wordt in de wekelijkse agenda informatie gegeven over de activiteiten waarbij nationale parlementen betrokken zijn, teneinde de transparantie en zichtbaarheid te vergroten van de verscheidene interparlementaire activiteiten die worden georganiseerd. Tot slot bevat de nota over de stand van zaken informatie over de van de nationale parlementen ontvangen indieningen.

In 2018 publiceerde het directoraat vijf nieuwe edities van de "Spotlight" (nrs. 19 t/m 23), waarin tal van onderwerpen werden aangekaart, zoals:

19 – Intimidatie op het werk

20 – Journalisten en aandeelhouders van mediabedrijven

21 – Naturalisatie bij wijze van uitzondering voor buitenlandse ondernemers en investeerders

22 – Het burgerschap van kinderen van draagmoeders

23 – De rol van de nationale parlementen in de Europese Raad

De publicaties zijn via de volgende link beschikbaar op de website van het directoraat:

<http://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/home/publications.html>

Iedere vrijdag krijgen alle EP-leden en de diensten van het Europees Parlement een email met de wekelijkse agenda. In 2018 werden er 46 wekelijkse agenda's verstuurd. Deze publicatie omvat de interparlementaire evenementen die de volgende twee weken plaatsvinden, zoals bilaterale bezoeken, interparlementaire conferenties, interparlementaire commissievergaderingen, enz. De wekelijkse agenda bevat informatie over de datum, plaats en de betrokken diensten van het EP, evenals de contactgegevens van de verantwoordelijke in het directoraat.

Bovendien publiceert het directoraat maandelijks een nota over de stand van zaken met betrekking tot de gemotiveerde adviezen en bijdragen van de nationale parlementen (zie hoofdstuk 5.1.2).

Het directoraat heeft ook een website waarop het informatie verschaft over de toekomstige activiteiten en publicaties van het directoraat.

8. HET DIRECTORAAT BETREKKINGEN MET DE NATIONALE PARLEMENTEN

Voor het directoraat Betrekkingen met de nationale parlementen was 2018 opnieuw een jaar van groei en samenwerking. Dit jaar werd gekenmerkt door talloze activiteiten, nieuwe collega's en partners, deelname aan interparlementaire evenementen op hoog niveau, nauwere banden met de andere diensten van het Europees Parlement en een aantal belangrijke mijlpalen.

Overeenkomstig het motto van DG Presidium, "Impact door samenwerking", heeft het directoraat ook in 2018 de leden en het secretariaat van het EP voorzien van de nodige diensten en adviezen om de institutionele samenwerking en wetgevende dialoog met de nationale parlementen verder uit te bouwen.

Het directoraat biedt ondersteuning voor interparlementaire activiteiten, draagt bij aan de tenuitvoerlegging van de Verdragsbepalingen inzake interparlementaire samenwerking en fungeert als kenniscentrum voor informatie over de nationale parlementen in de EU. Het vertegenwoordigt het Europees Parlement in de administratieve netwerken voor interparlementaire samenwerking. Het beheert de betrekkingen met de ambtenaren die de nationale parlementen in de EU vertegenwoordigen in Brussel en onderhoudt een nauwe band met hun administraties.

Het directoraat is de secretaris-generaal, de adjunct-secretaris-generaal en alle diensten van de directoraten-generaal van het EP waarmee het samenwerkt dankbaar voor de voortdurende steun.

Directeur: Katrin Ruhrmann

Het directoraat bestaat uit twee afdelingen.

Afdeling Institutionele samenwerking

De afdeling Institutionele samenwerking is bevoegd voor multilaterale gereguleerde samenwerking, d.w.z. de Conferentie van voorzitters van de parlementen van de Europese Unie, de vergaderingen van de secretarissen-generaal van de parlementen van de EU en Cosac. De afdeling houdt zich ook bezig met bestaande netwerken, met name IPEX en ECPOD, de samenwerking met het directoraat-generaal Extern Beleid van de Unie (DG EXPO), de coördinatie van de steunprogramma's voor het parlement van het voorzitterschap en de studiebezoeken inzake capaciteitsopbouw.

Afdelingshoofd: Pekka Nurminen

Afdeling Wetgevingsdialoog

De afdeling Wetgevingsdialoog is met name bevoegd voor de politieke en wetgevingsdialoog met de nationale parlementen. De afdeling plant, coördineert en organiseert interparlementaire vergaderingen op commissieniveau, met inbegrip van interparlementaire commissievergaderingen, de Europese Parlementaire Week en de Gezamenlijke Parlementaire Controlegroep voor Europol (JPSG). Ze monitort ook de subsidiariteitscontrole en zorgt samen met rapporteurs en commissies voor de followup van de tenuitvoerlegging van Protocol nr. 2 betreffende de toepassing van de beginselen van subsidiariteit en evenredigheid. Bovendien organiseert de afdeling thematische seminars waarop de diensten van het EP en de nationale parlementen worden samengebracht en is ze verantwoordelijk voor de databanken Connect en CorCom.

Afdelingshoofd: Jesús Gómez

Dit verslag en nadere informatie in verband met de betrekkingen tussen het Europees Parlement en de nationale parlementen in de EU, vindt u terug op de website van het Europees Parlement:

<http://www.europarl.europa.eu/relnatparl/en/home/news.html>

9. BIJLAGEN

BIJLAGE I: Cosac-vergaderingen – Onderwerpen en hoofdsprekers 2018

Cosac-evenement	Plaats, datum	Onderwerpen	Hoofdspreker/panellid Europees Parlement
Vergadering van de voorzitters	Sofia, 21 – 22 januari 2018	I – Prioriteiten van het Bulgaarse voorzitterschap van de Raad van de EU II – De toekomst van de Europese Unie – samen sterk III – De rol van de macroregionale strategieën van de EU voor duurzame ontwikkeling, stabiliteit en veiligheid	Iskra Mihaylova, voorzitter van de Commissie regionale ontwikkeling (REGI) van het Europees Parlement
Plenaire vergadering van de 59e Cosac	Sofia, 17 – 19 juni 2018	I – Verwezenlijkingen van het Bulgaarse voorzitterschap van de Raad van de EU II – Integratie en connectiviteit van de Westelijke Balkan – een nieuwe impuls voor het uitbreidingsbeleid van de EU III – Europese pijler van sociale rechten – bouwen aan een inclusiever en eerlijker Europa IV – Een sterk en doeltreffend cohesiebeleid na 2020 V – Interparlementaire samenwerking in de EU in de context van het debat over subsidiariteit en evenredigheid	Mairead McGuinness, eerste vicevoorzitter van het Europees Parlement Danuta Hübner, voorzitter van de Commissie constitutionele zaken (AFCO) van het Europees Parlement Iskra Mihaylova, voorzitter van de Commissie regionale ontwikkeling (REGI) van het Europees Parlement
Vergadering van de voorzitters	Wenen, 8 – 9 juli 2018	I – Prioriteiten van het Oostenrijkse voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie II – De toekomst en vooruitzichten van de Europese Unie	Mairead McGuinness, eerste vicevoorzitter van het Europees Parlement
Plenaire vergadering van de 60e Cosac	Wenen, 18 – 20 november 2018	I – Stand van zaken met betrekking tot het Oostenrijkse voorzitterschap van de Raad van de EU II – Brexit – stand van zaken III – Klimaatbeleid en energie-unie IV – Een transparante Europese Unie die dichterbij de burger staat in het kader van de komende verkiezingen voor het Europees Parlement	Mairead McGuinness, eerste vicevoorzitter van het Europees Parlement Danuta Hübner, voorzitter van de Commissie constitutionele zaken (AFCO) van het Europees Parlement

Voor meer gedetailleerde informatie betreffende de agenda van de Cosac-vergaderingen, zoals die door de voorzitterschappen wordt gepubliceerd, zie de Cosac-website: www.ipex.eu.

BIJLAGE II: Interparlementaire vergaderingen georganiseerd door de commissies van het Europees Parlement in Brussel in 2018

					Aantal deelnemers			
					Nationale parlementen ¹ in de EU			EP
	Commissie	Datum	Evenement	Titel	Leden	Parlementen	Kamers	Leden
1.	LIBE	24 januari	INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIEVERGADERING	De Europese migratieagenda – Legale wegen en integratie	36	15	19	40
2.	ECON/BUDG/ EMPL	19 – 20 februari	Europese Parlementaire Week: Conferentie over het Europees semester	Interparlementaire conferentie over stabiliteit, economische coördinatie en bestuur in de Europese Unie	121	27	36	ECON ICM - 14 EMPL ICM - 10 BUDG ICM - 18 ----- Zitting 19.2 - 19 Zitting 20.2 - 31
3.	LIBE	27 februari	INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIEVERGADERING	De mondiale pacts van de VN inzake migranten en vluchtelingen en de rol van de parlementen	30	17	21	43
4.	FEMM	8 maart	INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIEVERGADERING	Internationale vrouwendag 2018 – De positie van vrouwen en meisjes in de media en ICT versterken: cruciaal voor de toekomst	22	17	17	20
5.	AGRI	24 april	INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIEVERGADERING	Op weg naar het GLB na 2020: de toekomst van voeding en landbouw	58	22	29	49
6.	LIBE	15 mei	INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIEVERGADERING	De tenuitvoerlegging van het pakket gegevensbescherming. Aan de vooravond van de toepassing	32	16	19	24
7.	TRAN	20 juni	INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIEVERGADERING	Investeringen van de EU in haar vervoersnetwerken na 2020	29	18	16	23
8.	CONT	11 juli	INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIEVERGADERING	Gedegen beheer van EU-middelen: de begrotingscontrolebevoegdheden van het EP; Prestatie en zichtbaarheid van door de EU gefinancierde projecten op de Westelijke Balkan met speciale aandacht voor grensoverschrijdende samenwerking	24	11	12	26
9.	LIBE	24 – 25 september	3e VERGADERING VAN DE JPSG VOOR EUROPOL		65	27	37	10
10.	ECON	9 oktober	INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIEVERGADERING	Landspecifieke aanbevelingen	17	13	13	36
11.	AFCO	10 oktober	INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIEVERGADERING	Stand van het debat over de toekomst van Europa	26	16	18	12
12.	LIBE	18 oktober	INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIEVERGADERING	Grondrechtelijke aspecten van Roma-inclusie en bestrijding van zigeunerhaat	16	10	11	10

					Aantal deelnemers			
					Nationale parlementen ¹ in de EU			EP
	Commissie	Datum	Evenement	Titel	Leden	Parlementen	Kamers	Leden
13.	CULT	19 – 20 oktober	INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIEVERGADERING	Europees cultureel erfgoed	42	28	28	14
14.	DROI	20 november	INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIEVERGADERING	Mensenrechten en de externe acties van de EU en de lidstaten	23	15	17	11
15.	PETI/JURI	27 november	INTERPARLEMENTAIRE COMMISSIEVERGADERING	Het mondiger maken van de parlementen en het afdwingen van de rechten van de burgers bij de tenuitvoerlegging en toepassing van het recht van de Unie	14	19	26	9
	TOTAAL				555	271	319	369

1 EU-lidstaten, kandidaat-lidstaten en buurlanden.

BIJLAGE III: Bezoeken van de nationale parlementen in de EU²⁹ aan het Europees Parlement (inclusief videoconferenties) in 2018

Datum	Duur van het bezoek (in dagen)	Parlementaire kamer	Land – kamer	Commissie/overig	Soort bezoek (voorzitter/parlements lid/personeel)	Aantal deelnemende parlementsleden	Aantal deelnemende personeelsleden
22.1.2018	1	DA1	DA – Folketinget	Commissie onderwijs en onderzoek	Parlementsleden en personeel	6	2
22.1.2018	1	NL2	NL – Tweede Kamer	Wim van de Camp, EP-lid; Matthijs van Miltenburg, EP-lid	Parlementsleden en personeel	5	1
25.1.2018	1	FR1	FR – Assemblée Nationale	Commissie inzake de evaluatie en controle van openbaar beleid	Parlementsleden en personeel	2	1
25.1.2018	1	FI1	FI – Eduskunta	Bezoek ambtenaren	Personeel	0	19
30 – 31.1.2018	2	CZ1	CZ – Kamer van Afgevaardigden	Mairead McGuinness, vicevoorzitter; Guy Verhofstadt, ALDE	Voorzitter en personeel	0	8
31.1.2018 – 1.2.2018	2	NO1	NO – Stortinget	Werkbezoek van leden en personeel	Parlementsleden en personeel	12	2
6.2.2018	1	LT1	LT – Seimas	Vilija Blinkevičiūtė, voorzitter van de commissie FEMM	Parlementsleden en personeel	3	3
19.2.2018	1	UK1	UK – House of Commons	Bijzondere commissie inzake brexit	Parlementsleden en personeel	21	5
20.2.2018	1	UK2	UK – House of Lords	Bijzondere commissie inzake de EU	Parlementsleden en personeel	7	4
20.2.2018	1	CZ1 en CZ2	CZ – Parlement	Paolo De Castro, vicevoorzitter van de commissie AGRI	Parlementsleden en personeel	5	3
22.2.2018	1	NO1	NO – Stortinget	Vaste commissie inzake lokaal bestuur en overheidsadministratie	Parlementsleden en personeel	12	2

²⁹ Nationale parlementen in de EU; Noors Parlement; Noordse Raad.

Datum	Duur van het bezoek (in dagen)	Parlementaire kamer	Land – kamer	Commissie/overig	Soort bezoek (voorzitter/parlements lid/personeel)	Aantal deelnemende parlementsleden	Aantal deelnemende personeelsleden
23.2.2018	1	VK1	VK – House of Commons	Bezoek ambtenaren	Personeel	0	2
27.2.2018	1	VK1	VK – House of Commons	Sarah Jones, parlements lid	Parlements lid	1	0
27 – 28.2.2018	2	FR1	FR – Assemblée Nationale	1 lid en 1 ambtenaar	Parlements lid en personeel	1	1
1.3.2018	1	BG1	BG – Narodno sabranie	Veselin Mareški, vicevoorzitter van de Nationale Assemblée, en 2 leden	(Vice)voorzitter, parlementsleden en personeel	3	1
5 – 6.3.2018	2	IE1 en IE2	IE – Houses of the Oireachtas	Commissies LIBE en AGRI	Personeel	0	11
7.3.2018	1	NO1	NO – Stortinget	Vaste commissie inzake financiën	Parlementsleden en personeel	19	10
19 – 20.3.2018	2	VK2	VK – House of Lords	Ambtenaren van de subcommissie inzake financiële EU-aangelegenheden	Personeel	0	3
20.3.2018	1	NO1	NO – Stortinget	Staatssecretarissen en politieke adviseurs van de Noorse regering	Personeel	0	29
20.3.2018	1	FR1	FR – Assemblée Nationale	Leden en ambtenaren	Parlementsleden en personeel	3	6
21.3.2018	1	FR1	FR – Assemblée Nationale	Bezoek ambtenaren	Personeel	0	2
22.3.2018	1	FR1	FR – Assemblée Nationale	1 lid en 1 ambtenaar	Parlements lid en personeel	1	1
9.4.2018	1	DA1	DA – Folketinget	Commissie inzake vervoer	Parlementsleden en personeel	7	6
9.4.2018	1	FR1	FR – Assemblée Nationale	François de Rugy, voorzitter vergadering met Guy Verhofstadt en Voorzitter van het EP Antonio Tajani over de brexit	Voorzitter, parlementsleden en personeel	11	6
9.4.2018	1	NL2	NL – Tweede Kamer	Guy Verhofstadt, ALDE	Parlementsleden en personeel	6	1

Datum	Duur van het bezoek (in dagen)	Parlementaire kamer	Land – kamer	Commissie/overig	Soort bezoek (voorzitter/parlements lid/personeel)	Aantal deelnemende parlements-leden	Aantal deelnemende personeels-leden
10.4.2018	1	FR1	FR – Assemblée Nationale	Sabine Thillaye, voorzitter van de commissie inzake Europese aangelegenheden	Parlements lid en personeel	1	1
11.4.2018	1	NO1	NO – Stortinget	Vaste commissie inzake energie en milieu	Parlementsleden en personeel	16	1
12.4.2018	1	FR1	FR – Assemblée Nationale	Leden	Parlementsleden en personeel	4	1
18 – 19.4.2018	2	PL1	PL – Sejm	Bezoek ambtenaren	Personeel	0	4
25.4.2018	1	NO1	NO – Stortinget	Vaste commissie inzake handel en industrie	Parlementsleden en personeel	11	2
14.5.2018	1	UK1	UK – House of Commons	Rt. Hon. Sir Lindsay Hoyle, vicevoorzitter	(Vice)voorzitter en personeel	1	2
17.5.2018	1	FR1	FR – Assemblée Nationale	Damien Pichereau, parlements lid	Parlements lid en personeel	1	1
22.5.2018	1	AT1	AT – Nationalrat	Mairiad McGuinness, vicevoorzitter; Daniel Caspary, EP-lid; Sylvia-Yvonne Kaufmann, EP-lid, en DG COMM	Parlementsleden en personeel	18	4
24.5.2018	1	UK1	UK – House of Commons	Bezoek ambtenaren	Personeel	0	9
24.5.2018	1	FR1	FR – Assemblée Nationale	Bruno Studer, parlements lid; vergadering met Julia Reda, EP-lid, en vicevoorzitter Sylvie Guillaume over nepnieuws	Parlements lid en personeel	1	1
4.6.2018	1	NL2	NL – Tweede Kamer	Yana Toom, EP-lid, en DG PRES	Parlementsleden en personeel	6	6
18.6.2018	1	UK1	UK – House of Commons	Commissie inzake Schotse aangelegenheden: vergadering met dhr. Lange, voorzitter van de commissie INTA, en Schotse EP-leden over Schotland en de brexit; handel en buitenlandse investeringen	Parlementsleden en personeel	8	3

Datum	Duur van het bezoek (in dagen)	Parlementaire kamer	Land – kamer	Commissie/overig	Soort bezoek (voorzitter/parlements lid/personeel)	Aantal deelnemende parlementsleden	Aantal deelnemende personeelsleden
19.6.2018	1	DE1	DE – Deutscher Bundestag	Commissie ECON	Parlementsleden en personeel	15	7
25.6.2018	1	FR1	FR – Assemblée Nationale	Leden en ambtenaren	Parlementsleden en personeel	4	3
26.6.2018	1	AT1 en AT2	AT – Parlement	Claude Moraes, voorzitter van de commissie LIBE	Parlementsleden en personeel	1	2
28.6.2018	1	AT1 en AT2	AT – Parlement	Bezoek ambtenaren	Personeel	0	15
2.7.2018	1	BE2	BE – Senaat	DG COMM	Personeel	N.v.t.	N.v.t.
9.7.2018	1	NL2	NL – Tweede Kamer	Gerben Jan Gerbrandy, EP-lid; Bas Eickhout, EP-lid	Parlements lid en personeel	1	1
10.7.2018	1	SV1	SV – Riksdag	Urban Ahlin, voorzitter vergadering met Voorzitter van het EP Antonio Tajani	Voorzitter	1	0
10 – 11.7.2018	2	NL2	NL – Tweede Kamer	Bezoek ambtenaren en DG PRES	Personeel	0	9
11.7.2018	1	FR1	FR – Assemblée Nationale	Leden: vergadering met Verónica Lope Fontagné, EP-lid, over de Europese pijler van sociale rechten	Parlementsleden en personeel	2	1
12.7.2018	1	FR1 en DE1	FR – Assemblée Nationale en DE – Deutscher Bundestag	Gezamenlijke vergadering van de leden van de commissies inzake EU-aangelegenheden	Parlementsleden en personeel	13	6
28.8.2018	1	DE1	DE – Deutscher Bundestag	Commissie TRAN	Parlementsleden en personeel	8	7
6.9.2018	1	NO1	NO – Stortinget	Bezoek ambtenaren	Personeel	0	22
6.9.2018	1	IT1	IT – Camera dei Deputati	Commissie inzake EU-beleid	Parlementsleden en personeel	3	2
6.9.2018	1	ES1 en ES2	ES – Parlement	Guy Verhofstadt, ALDE, en Jaume Duch	Parlementsleden en personeel	31	11

Datum	Duur van het bezoek (in dagen)	Parlementaire kamer	Land – kamer	Commissie/overig	Soort bezoek (voorzitter/parlements lid/personeel)	Aantal deelnemende parlements-leden	Aantal deelnemende personeels-leden
12.9.2018	1	FR1	FR – Assemblée Nationale	Bureau van de commissie inzake Europese aangelegenheden	Parlementsleden en personeel	9	2
12.9.2018 (Straatsburg)	1	FI1	FI – Eduskunta	Commissie inzake financiële aangelegenheden	Parlementsleden en personeel	10	1
13.9.2018 (Brussel)	1	FI1	FI – Eduskunta	Commissie inzake financiële aangelegenheden	Parlementsleden en personeel	10	1
13.9.2018	1	NO1	NO – Stortinget	Noors Ministerie van Arbeid en Sociale Zaken	Personeel	0	5
19.9.2018	1	NL2	NL – Tweede Kamer	Bezoek ambtenaren en DG PRES	Parlementsleden en personeel	3	4
24.9.2018	1	FR1	FR – Assemblée Nationale	Damien Pichereau, parlements lid (commissie inzake Europese aangelegenheden)	Parlements lid en personeel	1	1
24 – 28.9.2018	5	EE1	EE – Riigikogu	Aaro Möttus, adjunct-secretaris-generaal	Adjunct-secretaris-generaal	0	1
25.9.2018	1	FR1	FR – Assemblée Nationale	Leden en 1 ambtenaar	Parlementsleden en personeel	2	1
25.9.2018	1	UK2	UK – House of Lords	Bezoek ambtenaren	Personeel	0	5
26.9.2018	1	IT1	IT – Camera dei Deputati	Landbouwcommissie (videoconferentie)	Parlementsleden	N.v.t.	N.v.t.
27.9.2018	1	FR1	FR – Assemblée Nationale	Leden en ambtenaren	Parlementsleden en personeel	3	2
27.9.2018	1	NO1	NO – Stortinget	Personeelsleden van de vertegenwoordiging van Noorwegen bij de EU	Personeel	0	10
3.10.2018	1	PL1	PL – Sejm	EP-leden	Voorzitter (Maarschalk)	0	4
9 – 10.10.2018	2	IT2	IT – Senato	Bezoek ambtenaren over beveiliging	Personeel	0	2

Datum	Duur van het bezoek (in dagen)	Parlementaire kamer	Land – kamer	Commissie/overig	Soort bezoek (voorzitter/parlements lid/personeel)	Aantal deelnemende parlementsleden	Aantal deelnemende personeelsleden
9.10.2018	1	DE1	DE – Deutscher Bundestag	Commissie PETI	Parlementsleden en personeel	13	7
8 – 9.10.2018	2	IT1	IT – Camera dei Deputati	Roberto Fico, voorzitter	Voorzitter	1	N.v.t.
10.10.2018	1	UK2	UK – House of Lords	Subcommissie inzake binnenlandse zaken van de EU	Parlementsleden en personeel	4	3
10.10.2018	1	EL1	EL – Vouli ton Ellinon	Studiebezoek van leden aan de Europese instellingen	Parlementsleden en personeel	22	2
11.10.2018	1	PL1	PL – Sejm	Commissies ITRE en AFCO	Parlementsleden	25	4
16.10.2018	1	IT1	IT – Camera dei Deputati	Begrotingscommissie en commissie inzake Europees beleid (videoconferentie)	Parlementsleden	N.v.t.	N.v.t.
17.10.2018	1	IT1	IT – Camera dei Deputati	Commissie inzake buitenlandse zaken en commissie inzake Europees beleid (videoconferentie)	Parlementsleden	N.v.t.	N.v.t.
18.10.2018	1	NO1	NO – Stortinget	Personeel van de districtsrechtbank van Follo	Personeel	0	19
6.11.2018	1	UK2	UK – House of Lords	Subcommissie inzake binnenlandse zaken van de EU	Parlementsleden en personeel	8	2
6.11.2018	1	FR1	FR – Assemblée Nationale	Leden en 1 ambtenaar	Parlementsleden en personeel	2	1
8.11.2018	1	IE1 en IE2	IE – Houses of the Oireachtas	Mairéad McGuinness, vicevoorzitter, en DG PRES	Personeel	0	8
8 – 9.11.2018	2	UK1	UK – House of Commons	Bezoek ambtenaren	Personeel	0	9
19.11.2018	1	IT2	IT – Senato	Mauro Fioroni, directeur van de IT dienst van de Senaat	Personeel	0	1
20.11.2018	1	FR1	FR – Assemblée Nationale	Leden en ambtenaren	Parlementsleden en personeel	2	2

Datum	Duur van het bezoek (in dagen)	Parlementaire kamer	Land – kamer	Commissie/overig	Soort bezoek (voorzitter/parlements lid/personeel)	Aantal deelnemende parlements-leden	Aantal deelnemende personeels-leden
21.11.2018	1	IT1	IT – Camera dei Deputati	Commissie inzake Europees beleid (videoconferentie)	Parlementsleden	N.v.t.	N.v.t.
22.11.2018	1	FI1	FI – Eduskunta	Bezoek ambtenaren	Personeel	0	6
22.11.2018	1	DA1	DA – Folketinget	Commissie inzake overheidsboekhouding	Parlementsleden en personeel	5	7
22.11.2018	1	IT2	IT – Senato	Evenement van Eunews in de Senaat: EP-lid Roberto Gualtieri (videoconferentie)	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
25 – 26.11.2018	2	NL2	NL – Tweede Kamer	Klaus Welle, secretaris-generaal	Parlements lid en personeel	1	8
26-27.11.2018	2	IT2	IT – Senato	Commissie van de Senaat inzake buitenlandse zaken plus voorzitter	Parlementsleden en personeel	2	2
26 – 27.11.2018	2	CZ1	CZ – Poslanecká sněmovna	Dana Balcarova, voorzitter van de commissie inzake milieu	Parlements lid en personeel	1	1
27.11.2018	1	IT1 en IT2	IT – Senato en Camera dei Deputati	Landbouwcommissies van de Kamer en de Senaat (videoconferentie)	Parlementsleden	20	0
4.12.2018	1	FI1	FI – Eduskunta	Arto Satonen, voorzitter van de Grote Commissie	Parlements lid en personeel	1	1
4.12.2018	1	SL1	SL – Nationale Assemblée	DG COMM	Parlementsleden en personeel	18	7
11.12.2018	1	IE1 en IE2	IE – Houses of the Oireachtas	DG PRES	Parlementsleden en personeel	3	2

BIJLAGE IV: Gegevens inzake het systeem voor vroegtijdige waarschuwing

De Commissie juridische zaken, die verantwoordelijk is voor kwesties in verband met de naleving van het subsidiariteitsbeginsel in het Europees Parlement, heeft de volgende definities opgesteld voor indieningen van de nationale parlementen:

- Onder **“gemotiveerde adviezen”** worden indieningen verstaan waarin wordt gewezen op de niet-overeenstemming van een ontwerp van een wetgevingshandeling met het subsidiariteitsbeginsel, en die binnen de in artikel 6 van Protocol nr. 2 bij het Verdrag van Lissabon bedoelde termijn van acht weken zijn toegezonden aan het Europees Parlement
- Onder **“bijdragen”** worden alle andere indieningen verstaan die niet aan de hierboven vermelde kenmerken van een gemotiveerd advies voldoen

In 2018 ontvangen indieningen van de nationale parlementen in de EU			
Lidstaat	Parlement/kamer	Gemotiveerde adviezen	Bijdragen
		2018	2018
Oostenrijk	Nationalrat	0	0
Oostenrijk	Bundesrat	3	7
België	Kamer van Volksvertegenwoordigers	0	2
België	Senaat	0	0
Bulgarije	Narodno Sabranie	0	0
Kroatië	Hrvatski Sabor	0	1
Cyprus	Vouli ton Antiprosópon	0	0
Tsjechië	Poslanecká sněmovna	4	28
Tsjechië	Senát	2	60
Denemarken	Folketinget	3	0
Estland	Riigikogu	0	0
Finland	Eduskunta	0	0
Frankrijk	Assemblée Nationale	1	39
Frankrijk	Sénat	2	25
Duitsland	Bundestag	2	0
Duitsland	Bundesrat	0	41
Griekenland	Vouli ton Ellinon	0	0
Hongarije	Országgyűlés	0	0
Ierland	Houses of Oireachtas	5	7
Italië	Camera dei Deputati	0	9
Italië	Senato	1	16
Litouwen	Seimas	0	0

In 2018 ontvangen indieningen van de nationale parlementen in de EU			
Lidstaat	Parlement/kamer	Gemotiveerde adviezen	Bijdragen
		2018	2018
Luxemburg	Chambre des Députés	0	0
Letland	Saeima	0	0
Malta	Kamra tar-Rappreżentanti	2	0
Nederland	Tweede Kamer	2	1
Nederland	Eerste Kamer	0	0
Polen	Sejm	1	4
Polen	Senat	0	2
Portugal	Assembleia da República	1	72
Roemenië	Camera Deputaţilor	0	9
Roemenië	Senatul	0	39
Spanje	Congreso de los Diputados	0	65
	Senado		
Zweden	Riksdagen	14	0
Slovenië	Državni Zbor	0	0
Slovenië	Državni Svet	0	0
Slowakije	Národná rada	0	0
Verenigd Koninkrijk	House of Commons	2	0
Verenigd Koninkrijk	House of Lords	1	0
TOTAAL		46	427

In deze tabel zijn alleen de documenten van de nationale parlementen in de EU vermeld die zijn ingezonden naar aanleiding van ontwerpen van wetgevingshandelingen die onder Protocol nr. 2 bij het Verdrag van Lissabon vallen.

BIJLAGE V: Bijdragen uit hoofde van Protocol nr. 1 – Informele politieke dialoog

In deze tabel zijn de documenten van de nationale parlementen in de EU vermeld die zijn ingezonden naar aanleiding van ontwerpen van wetgevingshandelingen die onder de exclusieve bevoegdheid van de EU vallen, evenals naar aanleiding van een brede waaier aan niet-wetgevingsdocumenten, zoals groen-/witboeken of mededelingen van de Europese Commissie die onder Protocol nr. 1 bij het Verdrag van Lissabon vallen.

In 2018 ontvangen bijdragen van de nationale parlementen in de EU		
Lidstaat	Parlement/kamer	2018
Oostenrijk	Nationalrat	0
Oostenrijk	Bundesrat	0
België	Kamer van Volksvertegenwoordigers	1
België	Senaat	1
Bulgarije	Narodno Sabranie	0
Kroatië	Hrvatski Sabor	0
Cyprus	Vouli ton Antiprosópon	0
Tsjechië	Poslanecká sněmovna	37
Tsjechië	Senát	27
Denemarken	Folketinget	0
Estland	Riigikogu	0
Finland	Eduskunta	0
Frankrijk	Assemblée Nationale	15
Frankrijk	Sénat	17
Duitsland	Bundestag	0
Duitsland	Bundesrat	19
Griekenland	Vouli ton Ellinon	0
Hongarije	Országgyűlés	0
Ierland	Houses of Oireachtas	3
Italië	Camera dei Deputati	13
Italië	Senato	8
Litouwen	Seimas	5
Luxemburg	Chambre des Députés	0

Letland	Saeima	0
Malta	Kamra tar-Rappreżentanti	0
Nederland	Tweede Kamer	1
Nederland	Eerste Kamer	1
Polen	Sejm	2
Polen	Senat	1
Portugal	Assembleia da República	40
Roemenië	Camera Deputaţilor	41
Roemenië	Senatul	12
Spanje	Senado	0
Spanje	Congreso de los Diputados	0
Zweden	Riksdagen	0
Slovenië	Državni Zbor	0
Slovenië	Državni Svet	0
Slowakije	Národná rada	2
Verenigd Koninkrijk	House of Commons	0
Verenigd Koninkrijk	House of Lords	13
TOTAAL		259

BIJLAGE VI: Europees Centrum voor parlementair onderzoek en documentatie (ECPOD)

A. Kwesties waarover politieke organen en administratieve diensten van het Europees Parlement in 2018 het ECPOD-netwerk om vergelijkende gegevens heeft verzocht (5)

	Datum	Titel	Aantal
1.	23.3.2018	Overheidsuitgaven op het gebied van controle aan de buitengrenzen en asielbeheer	3 719
2.	20.4.2018	Procedures voor het benoemen van hogere ambtenaren in overheden	3 753
3.	23.5.2018	Parlementaire medewerkers die voor individuele leden werkzaam zijn: regels in het geval van conflicten en intimidatie	3 785
4.	1.8.2018	Ondersteuning van parlementen in de Westelijke Balkan	3 861
5.	17.10.2018	Verwelkoming nieuw parlementsleden	3 916

Het Europees Parlement heeft gereageerd op de volgende verzoeken om vergelijkende gegevens van andere ECPOD-parlementen (26)

	Datum	Titel	Aantal
1.	1.2.2018	Parlementaire controle op de overheidsjaarrekeningen	3 663
2.	5.2.2018	Bevoegdheden, organisatie en activiteiten van de onderzoeksdienst	3 666
3.	7.2.2018	Door parlementen toegekende onderscheidingen en eretekens	3 670
4.	13.2.2018	Interne organisatie van de administratieve structuur van het Parlement	3 673
5.	23.2.2018	Parlementsleden uit hun ambt onttrekken als ze vergaderingen niet bijwonen	3 683
6.	27.2.2018	Het overwegen van kwesties op initiatief van de parlementaire commissies zelf	3 688
7.	2.3.2018	De agenda van de plenaire vergadering en van de commissies – documenten, workflow en ondersteunende activiteiten	3 691
8.	5.3.2018	Beoordeling van de kosten en de effecten van regelgeving	3 694
9.	6.3.2018	Het hervatten van de loopbaan van niet-herverkozen parlementsleden	3 696
10.	14.3.2018	Systemen voor het beheer van audiovisuele media	3 703
11.	29.3.2018	Organisatie van de parlementaire week en de agenda van het Parlement	3 729
12.	13.4.2018	Onderzoeksdiensten huisvesten in de gebouwen van het Parlement	3 741
13.	16.4.2018	Vragenlijst voor het ECPOD-seminar over parlementair onderzoek in het digitale tijdperk	3 744
14.	16.4.2018	Parlementaire organen voor vrouwenrechten	3 745
15.	20.4.2018	Mechanismen voor groene overheidsopdrachten of ecologische technische specificaties in parlementen	3 752
16.	3.5.2018	De rol van parlementen bij het beoordelen van de impact van toekomstige factoren voor verandering en technologische ontwikkeling	3 767
17.	6.6.2018	Financiering van bezoeken en verblijven in het buitenland van leden	3 807
18.	15.6.2018	Transcriptie met spraaktechnologie voor het produceren van parlementaire documenten	3 817

19.	25.6.2018	Toegang tot elektronische dagbladen en tijdschriften voor parlementsleden	3 826
20.	23.7.2018	Vragenlijst over het bestaan en de werking in parlementen van programma's die met name gericht zijn op kinderen en/of jongeren	3 851
21.	3.9.2018	Procedures voor de goedkeuring van het parlement van en aanbevelingen voor de algemene boekhouding van de staat	3 874
22.	5.9.2018	Werktijden voor persoonlijke referentiediensten in wetgevingsbibliotheken	3 877
23.	18.9.2018	IT noodcentrum van het Parlement	3 888
24.	23.10.2018	Hoe gaat uw parlement om met kwesties op het gebied van kunstmatige intelligentie?	3 918
25.	9.11.2018	Intranet in het Parlement	3 931
26.	14.11.2018	Georganiseerde bezoeken/rondleidingen in het Parlement	3 936

B. Seminars en statutaire vergaderingen van het ECPOD in 2018

SEMINARS				
	Datum	Locatie	Titel	Aandachtsgebied
1.	17 – 18 mei	Tbilisi, Parlement van Georgië	Beoordeling van de kosten en de effecten van regelgeving	Economische en begrotingszaken
2.	31 mei – 1 juni	Berlijn, Bundestag	Hoe wordt het begin van een zittingsperiode georganiseerd?	Parlementaire praktijken en procedures
3.	21 – 22 juni	Londen, House of Lords en House of Commons	Parlementair onderzoek in het digitale tijdperk	Bibliotheken, onderzoeksdiensten en archieven
4.	20 – 21 september	Oslo, Stortinget	De digitalisering van de maatschappij	ICT in parlementen
5.	27 – 28 september	Brussel, Europees Parlement	De toekomst van parlementaire onderzoeksdiensten en bibliotheken in snel veranderende tijden: hoe kunnen verkozen leden in hun verschillende rollen het best worden ondersteund?	Bibliotheken, onderzoeksdiensten en archieven
STATUTAIRE VERGADERINGEN				
	Datum	Locatie	Titel	
1.	8 – 9 maart	Budapest, Országgyűlés	Vergadering van het uitvoerend comité van het ECPOD	
2.	6 – 7 september	Berlijn, Bundesrat	Vergadering van het uitvoerend comité van het ECPOD	
3.	18 – 20 oktober	Helsinki, Eduskunta	Jaarlijkse conferentie van de correspondenten	

NATIONALE PARLEMENTEN VAN DE EU-LIDSTATEN

Maart 2018

rechtstreeks verkozen

niet rechtstreeks verkozen /
aangewezen / overige

 Belgique/België/ Belgien BELGIË Kamer van volksvertegenwoordigers/ Chambre des représentants/ Abgeordnetenversammlung 150 Senaat/ Sénat/ Senat 60 	 България BULGARIJE Народно събрание (Narodno sabranie) 240 	 Česká republika TŠJECHIË Poslanecká sněmovna 200 Senát 81 	 Danmark DENEMARKEN Folketinget 179
 Deutschland DUITSLAND Deutscher Bundestag 709 Bundesrat 69 	 Eesti ESTLAND Riigikogu 101 	 Éire/Ireland IERLAND Dáil Éireann 158 Seanad Éireann 60 	 Ελλάδα GRIEKENLAND Βουλή των Ελλήνων (Vouli ton Ellinon) 300
 España SPANJE Congreso de los Diputados 350 Senado 208 58 	 France FRANKRIJK Assemblée nationale 577 Sénat 348 	 Hrvatska KROATIË Hrvatski sabor 151 	 Italia ITALIË Camera dei Deputati 630 Senato della Repubblica 315 5
 Κύπρος CYPRUS Βουλή των Αντιπροσώπων (Vouli ton Antiprosopon) 56 	 Latvija LETLAND Saeima 100 	 Lietuva LITOUWEN Seimas 141 	 Luxembourg LUXEMBURG Chambre des Députés 60
 Magyarország HONGARIJE Országgyűlés 199 	 Malta MALTA Il-Kamra Tad-Deputati 67 	 Nederland NEDERLAND Tweede Kamer 150 Eerste Kamer 75 	 Österreich OOSTENRIJK Nationalrat 183 Bundesrat 61
 Polska POLEN Sejm 460 Senat 100 	 Portugal PORTUGAL Assembleia da República 230 	 România ROEMENIË Camera Deputatilor 329 Senat 136 	 Slovenija SLOVENIË Državni zbor 90 Državni svet 40
 Slovensko SLOWAKIJE Národná Rada 150 	 Suomi/ Finland FINLAND Eduskunta 200 	 Sverige ZWEDEN Riksdagen 349 	 United Kingdom VERENIGD KONINKRIJK House of Commons 650 House of Lords 785

RELNATPARL@EP.EUROPA.EU

WWW.EUROPARL/EUROPA.EU/RELNATPARL